

MAGYARI HÍR

HUNGARIA
Tp.

T. „Dunaposta“

BUDAPEST
Postafiók 151.

Főszerkesztő és szerkesztésért felelős:
dr Paál Árpád

Laptulajdonos: **SZENT LÁSZLÓ NYOMDA R.-T.**
Felelős igazgató: **FOLLMANN GEZA**
Törvényszéki bej. szám: Tr. B. 11/11. Jun. 1938.

Főmunkatárs: **dr Gyárfás Elemér**

Az alkotmány évfordulójának ünnepe

**Küldöttségek érkeztek az ország minden részéből
a király előtti tisztelgésre. — Hálaadó istentisztelet
a patriarchai székesegyházban**

Bucuresti. Saját tud. Az egész országban nagy fénytel ünnepelték meg az új alkotmány bevezetésének első évfordulóját. A köz- és magánépületeket zászlótenger borította, az üzletek kirakataiban pedig II. Károly király és Mihály trónörökös

tükrözni a hétfői ünnepek külsőségeivel a város, mely éppen abban az állapotban van újra, amint azt *Mihail Viteazul, Avram Iancu* és a román eszme más harcosai látták.

Hétfőn, a kora reggeli órákban már tizezres tömegek vonultak fel Gyulafehérvár utcáin s a fellobogózt házak között a nagygyűlés színhelyére mentek.

A felvonulók soraiban minden társadalmi osztály képviselői láthatók voltak. Eljöttek a földművesek, iparosok, szellemi foglalkozásúak és fizikai munkások is.

A helyi hatóságok óriási előkészületet tettek és Gyulafehérváron néhai *Ferdinand* király és *Mária* királyné 1922-es látogatása óta nem volt ilyen ünnepség.

A hétfői ünnepek egyébként *Nicolescu* balázsfalvi gör. katolikus érsek és *Balan* nagyszombeni gör.-kel. érsek védnöksége alatt állottak, akiknek az ünnepségre szólító felhívását egész Románia sajtója közölte.

Az ünnepek ünnepi istentisztelettel kez-

dődtek. Tíz órakor a koronázási templomban fényes Te-Deum volt.

Azután *Balan* és *Nicolescu* metropoliták a gyulafehérvári főterre, a gyűlés színhelyére vonultak, ahol elsőnek *Balan* metropolita beszélt, majd utána *Nicolescu* metropolita emelkedett szólásra. A két főpapot *Papp Danila*, királyi helytartó üdvözölte. A királyi helytartó kiemelte a nap történelmi jelentőségét és Ófelsége II. Károly király életével zárta szavait. Utána *Agărbițeanu*, *Florea Codreanu*, *Petre Corneliu*, *Gavrila Juga*, *Horia Teculescu* és dr. *Comsa* beszéltek. A szónokok Erdély különböző megyéinek üdvözlését hozták és a királyi családot éltették.

Ciano gróf tárgyalásai a lengyel állam vezetőivel

**Kihallgatás és villásreggeli Moscicky köztársasági elnöknel.
Hosszabb megbeszélések a lengyel miniszterelnökkel és
Rydz Smigly tábornagy kormányzati főnökkel. — Beck
külgügyminiszter pohárköszöntője együttműködésre hívta fel
Olaszországot**

Varsóból jelentik: A lengyel fővárosban időző *Ciano* gróf külgügyminisztert vasárnap délelőtt fogadta kihallgatáson *Moscicky* lengyel köztársasági elnök. Majd délben az elnök villásreggelit adott az olasz külgügyminiszter tiszteletére. A villásreggeli *Ciano* kívül résztvett a varsói olasz nagykövet, *Rydz Smigly* tábornok, *Sklatkovsky* lengyel helyettes miniszterelnök, *Beck* külgügyminiszter, *Stachiewicz* tábornok, a lengyel vezérkar főnöke, több miniszter és sok meghívott előkelőség.

Megelőző napon *Ciano* külgügyminiszter *Sklatkovsky* helyettes miniszterelnökkel egyóra hosszúra tárgyalt, majd *Schmitz* Rigli tábornaggal, a lengyel állam kormányzati főnökével volt másfél óra hosszúra tartó megbeszélése. A megbeszéléseken jelenvolt *Beck* lengyel külgügyminiszter is, valamint a varsói olasz és római lengyel nagykövet. Este díszlakoma volt a varsói külgügyminisztérium nagytermében *Ciano* gróf tiszteletére. A díszlakomán *Beck* külgügyminiszter pohárköszöntőben elmondotta, hogy Olaszország és Lengyelország baráti összeköttetése milyen régi keletű: még a renezánsz-kor tudósai kezdték, aztán a katonák

folytatták a két ország közötti jóviszonyt. Most azonban a baráti két ország nem támaszkodhatik csak emlékekre, hanem a jövőbeli együttműködés tényeivel is kell, hogy egymást támogassa. *Ciano* külgügyminiszter válaszolt a pohárköszöntőre, s hangoztatta, hogy Olaszország a baráti együttműködésben közel áll Lengyelországhoz.

A *Ciano* gróf lengyelországi látogatása alkalmából a *Giornale d'Italia*-ban *Gaida* Varsóból küldött cikkben arról ír, hogy a müncheni egyezmény óta támadt új közép-európai helyzetben számos olyan kérdés támadt, melyben a két országnak tájékozódni kell egymás irányában. A lengyel külpolitika egyforma távolban tartja magát úgy a Berlin-Róma-tengelytől, mint az angol-francia együttestől, de ez a magatartás mégis lehetővé teszi, hogy Olaszország és Lengyelország fokozatos együttműködéssel barátságos politikát folytasson egymással. A cikk megkíméli, hogy a lengyel külpolitika egyik legjellemzőbb vonása a Magyarországgal való határozott együttműködés.

Ciano gróf tiszteletére hétfőn a bielovici erdőben rendeztek vadászkirándulást.

román nemzeti színekbe foglalt arcképei díszlegetek az ünneplés jeléül. Az ország minden nagyobb városában megemlékező ünnepek voltak, az összes felekezetek templomaiban hálaadó istentiszteletet tartottak. A főváros fellobogózt, feldíszített középületekkel készült fel a nagy napra. Az ország minden részéből küldöttségek érkeztek, amelyek a Nemzeti Ujjászületés Frontjának új egyenruhájában díszelvonulásban tisztelegnek a királyi palota előtt, az új alkotmány megteremtője, II. Károly király előtt.

Délelőtt 11 órai kezdettel ünnepélyes istentisztelet volt a patriarchán, amelyen résztvettek a kormány tagjai az udvari méltóságok, a királyi tanácsosok, a Nemzeti Ujjászületési Arcvonal igazgatóságának és Legfelsőbb Nemzeti Tanácsának tagjai. Az istentisztelet után díszbéd volt a palotában a király elnöklése alatt, amelyen a direktorátus és a Legfelsőbb Nemzeti Tanácsának tagjai egyenruhájában vettek részt.

A király tegnap dekrétumot írt alá, amelynek értelmében nagy katonai előléptetések történtek, többek között 15 ezredest léptettek elő hadosztály tábornokká.

A gyulafehérvári fényes ünnepek.

Gyulafehérvár. Saját tud. A főünnepek Gyulafehérváron, a történelmi jelentőségű erdélyi városban folytak le.

Gyulafehérvár méltó környezetben várta az ünnepeket. Ezt a várost, amely a legrégebbi román aspirációk álmvárosa volt, az új alkotmány folytán királyi helytartósági székhellyé léptették elő. A reá ragyogott királyi kegyet akarta vissz-

Valláserkölcsi alapon, a lélek fölemelésével indul az ifjúság a jövőnek

— Katolikus ifjúsági közgyűlés Temesváron —

Temesvár. Saját tud. A helybeli gyárvárosi római katolikus Ifjúsági Egyesület nagy érdeklődés mellett tartotta meg vasárnap, egyesületi otthonában, az idei közgyűlését. A megjelentek közt voltak *Kayser* Lajos prelátus, nagyprepost, *Kakuk* János dr., a bánsági magyar szervezőbizottság elnöke, *Martzy* Mihály, a Katolikus Népszövetség egyházmegyei központjának elnöke, *Meiszner* Vilmos, a gyárvárosi népszövetségi tagozat elnöke s a város katolikus társadalmának több más kiválósága.

Az ifjúság testi és lelki nevelése.

Imádság után a megjelentek elénekelték a Királyhimnuszt, mire *Rech* K. Géza apátplébános, az egyesület fővédnöke nyitotta meg a közgyűlést. Megemlékezett XI. Pius pápáról, aki annyi szeretettel volt az ifjúság iránt, majd megszabásu beszéddel fordult a ma fiatalágához.

Ifjúságunk — mondotta többek között az apátplébános, — minden tekintetben a legnagyobb érték a jövőre nézve. Az egyházközségnek s egyszersmind a nagy katolikus Egyháznak várományosai az ifjak és fontos, hogy ezt maguk is tudják. Az öregebbek lassan-lassan belekapcsolják őket a munkába, különösen azokat, akik olyan helyen, mint ez az egyesület, teljesítették a kötelességüket.

A mai ifjúság általános jellemvonásaira utalva, kihangsúlyozta ezután az apátplébános, hogy egyrészt a testi, másrészt a szellemi és lelki képzés tekintetében legalább is a paritásos alapra kell törekedni. Sport és billiárd, esti összejövetelek mellett a jó irodalom, a jó sajtó s általában a lélek kultusza megkivánják a jussukat, — a lélek kiművelése, valódi szempontból való kiképzése követelmény. Amikor pedig nehézségek támadnak, legyen a lélek felvértezve a küzdelemre: így acélosodik meg.

A katolikus élet egyik mentővára.

Következett a jelentések előterjesztése, melyeket a közgyűlés egyhangú lelkesedéssel fogadott el. Kitént ezekből, hogy *Fodor* József hittanár, központi pap, az egyesület igazgatója rendszeres vallásos képzésről gondoskodott. Az ifjaknak ismeretterjesztő előadásokat tartottak. Résztettek a máriaradnai férzfizárándoklaton, dalárdájuk közreműködött a májusi ájtatosságokon, a tagok egyrésze résztvett a budapesti eucharisztikus kongresszuson. Van könyvtári, színi- és sportklub. Az egyesületi házat mintegy félmillió költséggel — amelyet a katolikus társadalom adott össze, — modern ifjúsági otthonná alakították át s ezt annakidején *Pacha* Ágoston dr. megyéspüspök mint a katolikus élet egyik mentővárát avatta fel. A költségekre szükséges pénz javarészt *Lőrincz* Elek gyűjtötte *Tóth* Sándorral és *Ludvig* Jakabbal. Ugyanakkor tagszerzési akció indult meg, amely mintegy száz új tagot hozott az egyesületnek. Ezen a téren különösen *Karakas* Ödön tevékenykedett. Az építkezési elszámolásból kitűnik, hogy többek kamatmentes kölcsönt ajánlottak fel, amely azóta legnagyobbbrészi ki is van egyenlítve.

A jövő kiépítése.

Fodor József hittanár, az Ifjúsági Egyesület igazgatója emelkedett ezután szólásra, hogy a közgyűlés elé tárja az egyesületi munka foglalatját.

A munkáról szóló jelentések — mondotta — egy összeforrt család életéből való mozzanatok, amelyekben az ifjúságon kívül szerepük van a pártolótagoknak s a város egész katolikus társadalmának is. Mindezek bizonyítják, hogy az egyesület életképes és oly úton halad, amelyet a mai élet megkövetel. Utja a kato-

likus jövő építése. Becsületes valláserkölcsi elvek szerint neveli az ifjúságot, komoly, a kor-nak megfelelő szociális gondolkodásra és tag-jait művelni igyekszik. Ennek a nevelésnek nincsen éle senki ellen, ha az ifjak magukkal is hozzák és óvják nemzeti sajátosságaikat, anyanyelvüket. Ez a nevelés azonban nem is tesz gyengévé. Itt nincsen szó pietisztikus, egy-oldalú vallásosságról, sem klerikalizmusról, hanem arról, hogy *valláserkölcsi alapon felvértezzünk és erőssé tegyünk mindenkit. Az egyesületi munka és szellem jelszava: őszinteség, munkavállalás, fegyelmezetttség.*

A valláserkölcsi irányzat emellett becsületes, tisztességes állampolgárokká kívánja nevelni az ifjakat. — fejtegette tovább *Fodor* igazgató — és éppen ezért fáj, hogy oly célok és törekvések magyaráznak bele a munkánkba, amelyek itt nincsenek. Politikát itt sohasem üztünk, nemcsak, mert az alapszabályok ezt kizárják, de mert az ifjúság lelki vezetésében való elvi elgondolások sem tűrnék meg. Ezt — úgymond — alkalmam volt *Dragomir* *Silviu* miniszter előtt is kijelenteni és reméljük, hogy az illetékes körök figyelembe is veszik mindezt.

Visszapillantást vetett ezután az egyesület régebbi munkájára.

Egy nemeslelkű püspök emléke.

Risztics György dr. ügyész beszámolt arról, hogy az egyesület zár alatt lévő helyiségének ügyében úgy az egyesület, mint *Pacha* Ágoston dr. megyéspüspök ismételt eljártak, az ügy jelenleg a belügyminisztériumhoz került döntés végett.

Tóth Sándor védnök, aki az egyesület működéséről és elgondolásairól emlékiratot is készített, többek között értékes munkájáról szólt elismerőleg. *Risztics* György dr.-ról, aki az otthon létesítése gondolatának felvetésekor, az első szóra ötvenezer lei kamatmentes kölcsönt ajánlott fel, *Lázár* László műépítészről, aki nemcsak nagyobb adományt tett, hanem az

„Magyar Nők Lapja”

(volt „Magyar Uriasszonyok Lapja”)

Szépirodalom. — Művészet. — Divat.

Ujból kapható e pompás kivitelű, legszebb magyar folyóirat. Modern kézimunka és gyermek-lap melléklettel.

Megjelenik havonta háromszor.

Megrendelési hely: **TÜRÖK JÁNOS, Oradea, Căsuța poștală 47.**

építkezés munkáját minden haszon kizárásával végezte, a székeskáptalannról, *Fodor* igazgatóról, *Liszky* Gyula ellenőrrel és másokról. Indítványozta, hogy emléktáblát helyezzenek el az épületben, amelyen *Lázár* László érdemeit megörökítik és kegyelettel szolt néhai *Dessewffy* Sándor csanádi püspökről. A püspök ajándékozta annakidején az akkori Legényegyletnek az épületet s így vetette meg alapját egy jelentős katolikus intézménynek. A felszólaló indítványára a megjelentek felállással fejezték ki kegyeletes nagyrabecsülésüket *Dessewffy* püspök emléke iránt.

A további indítvány arról szól, hogy az ifjúsági otthonban állítsák fel a püspök mell-szobrát. Az emléktábla és a szobor ügyével a választmány fog behatóbban foglalkozni.

Új választások.

A közgyűlés végül megejtette a tisztikar választását. Fővédnöknek újra *Rech* K. Géza apátplébánost választotta, eddigi védnökeim kívül új egyesületi védnökök lettek: *Kayser* Lajos nagyprepost, *Kakuk* János dr., *Telegdi* Nándor dr., *Kun* Ferenc dr., *Ördög* János, *Muszka* Pál, *Török* János, *Jancsó* Károly, *Teodorescu* János. Ifjúsági elnök lett *Fráter* László, titkárok *Ludvig* Tibor és *Evelei* M. Nagy, pénztáros *Szabolczky* Géza pénztárosok *Bukszbaum* Árpád és *Szakmáry* Tibor, házigazdák *Lőrincz* Elek, háznagyok *Pödi* József, *Fekete* János, könyvtárosok *Effler* András, *Müller* Ferenc, zászlóvivő *Walter* Ignác, zászlótisztek *Krauser* Béla, *Gyurinka* Géza, ellenőrök *Liszky* Gyula, *Bukszbaum* Oszkár, daléneklők *Rammer* Imre, ping-pong szakosztályi vezető *László* Mihály, a szünügyi bizottság vezetője *Degrell* István. A választmány tagjai: *Tóth* Sándor, *Lázár* László, *Meiszner* Vilmos, *Sajerman* Ferenc, *Ludvig* Jakab, *Risztics* György dr. — egyúttal ügyész — *Nagy* Vince, *Szilly* Miklós, *Péter* János, *Rammer* Imre, *Pejácsevics* János, *Petri* Mihály, *Breit* János, *Kalmár* József, *Tauth* Gueztáv, *Linc-mayer* László, *Dégel* Imre, *Schedt* János, *Kozma* Árpád, *Karakas* Ödön.

A szatmári mészárosok termelő-szövetkezetbe tömörülnek

A hatvanadik év betöltése után minden tagot nyugdíjaznak

Szatmár. Saját tud. A szövetkezeti eszme örövendetesen terjed Szatmáron és a megyében. Csak nemrég számoltunk be arról, hogy a szatmári borbélyiparosok — munkások és munkaadók egyaránt — a szövetkezet megalakítása mellett foglaltak állást. Most a szatmári mészárosok is hasonló álláspontra helyezkedtek.

A húsiparosok nem állanak érdekszövetség nélkül. A mészárosok szindikátusa már évek óta működik, azonban a tagok érdekképviseletén kívül mással nem foglalkozhatik. Az egyedek tehát az alakulat hasznát csak olyan mértékben élvezhetik, mely a szövetkezetből folyó előnyöknek mindössze csak egy csekély hányadát teszi ki.

A borbélyok által felvetett eszme még testet sem öltött, amikor az elgondolás a mészárosokat is

megmozgatta. A szindikátus tagjai elhatározták, hogy termelő szövetkezetbe tömörülnek. A terv végrehajtásának részletei egyeznek a borbélyok elgondolásaival. Eszerint a mészárszékek számát 12 vagy 16-ra csökkentenék és ezeket a város különböző pontjain, az egészségügyi követelményeknek mindenben meg felelő helységben rendeznék be. Ezzel évente milliók kiadástól mentesülnének. Csökkentenék a bérek összegét, a világitási díjat, a jégbeszerzés költségeit stb. A szövetkezeti törvény értelmében pedig lényeges adókedvezményt kapnának, ami az évi mérleg aktíváit még magasabbra emelné. A személyzetet természetesen még az üzletek számának csökkentése után is megtartanák és időleges beosztással foglalkoztatnák a műhelyekben és a vágásnál.

A tagok az alakulat tőkájében felszerelések értékével, részvények birtoklása formájában részesülnének. A szövetkezet minden tagja hatvanadik életévének betöltése után nyugalomba menne és eltartásáról a szövetkezet gondoskogna. Az özvegy helyzetét a további megbeszéléseken akarják tisztázni.

A mészárosok úgy tervezik, hogy a szövetkezet alakuló közgyűlést rövidesen összehívják. Reméljük, hogy erre sor kerül, mielőtt az életrevaló gondolat elmerülne a múlt homályában.

Vesebajásoknak nélkülözhetetlen!

Hogyan éljen a vesebajos ember?

Irta: Dr. Lukács Pál orvos.

Orvosi tanácsok, diétás utabiztosítások

Ara 95 lei.

Három megegyezés Franciaország és a nemzeti Spanyolország között

Eredményteljesen végződtek Berard francia szenátor burgosi tárgyalásai. Franciaország szakít eddigi spanyol politikájával, s megkezdí a barátságos diplomáciai viszonyt Franco tábornok kormányával. Lelkesült megnyilatkozások az egyezmények aláírásakor

Burgosból jelentik: Vasárnap reggel a nemzeti spanyol külügyminisztériumban Berard francia szenátor és Jordana spanyol tábornok, külügyminiszter három egyezményt írt alá, amely megteremtette a diplomáciai viszony létrejöttének alapjait Franciaország és Spanyolország között. Az egyezmények következőkre vonatkoznak:

1. *Megállapodás arról, hogy Franciaország visszaadja Spanyolországnak a spanyol nemzeti bankból elhurcolt teljes arany- és ezüstkészletet, amelyet a köztársaságiak a francia banknál helyeztek letébe, valamint az összes spanyol műkincseket és összes hajókat, amelyeket francia vízekre internáltak.*

2. *Megegyezés arról, hogy a Franciaországba menekült 400 ezer spanyol visszatérhet hazájába.*

3. *Franciaország és a nemzeti Spanyolország között helyreállítják minden vonalon a vasúti, távíró, távbeszélő és postai összeköttetést.*

Az egyezmények aláírása után Jordana tábornok Berard szenátor jelenlétében telefonon jelentette Barcelonába Franco tábornoknak a tárgyalások eredményét. Franco tábornok telefonhoz kérte Berard szenátort, hogy kifejezze neki személyes köszönetét a tárgyalá-

sok eredményességéért. Jordana tábornok Berard kezébe adta a kagylót és a francia szenátor rövid beszélgetést folytatott a nemzeti spanyol állam vezérével. Franco tábornok kifejezte meglepetését a nemzeti Spanyolország és Franciaország között létrejött megállapodások fölött. Ez a beszélgetés a három államférfi között mindössze 9 percig tartott.

A telefonbeszélgetés után Jordana tábornok szívélyesen kezelt Berarddal és lelkes szavakkal fejezte ki neki örömét azért, hogy az összes jelentős és súlyos kérdésekben sikerült a két országnak megállapodásra jutni. A két államférfi búcsújának pillanata a latin vérmérsékletnek megfelelő, melegségű és külsőleg is élénk megnyilvánulása volt és nagy hatást keltett a spanyol külügyminisztériumban.

Berard szenátor délután 3 órakor hagyta el kíséretével együtt Burgost és gépkocsin igyekezett francia határ felé.

Saint Jean de Luxba érkeve Berard távbeszélőn jelentést tett Bonnet külügyminiszternek. Azután vonaton folytatta tovább útját Párizsba.

Párizsba érkeve Berard szenátor Daladier miniszterelnöknél jelentkezett kihallgatáson és beszámolt neki a tárgyalások eredményéről.

Anglia és Franciaország saját érdekében szorult reá, hogy elismerje a spanyol nemzeti államot

A spanyol rádió üzenete. Del Vayo köztársasági külügyminiszter bizalmas iratait

Burgosból jelentik: A nemzeti spanyol rádió vasárnap este válaszolt az angol és francia sajtónak azokra a híreszteléseire, melyek a nemzeti Spanyolországnak a két nagyhatalom által való elismertetését úgy tüntetik fel, mint ha arra a spanyoloknak lett volna szükségük.

— A két állam — mondta a spanyol rádió — kizárólag csak saját önző érdekeire hallgatott, midőn az elismerés útjára lépett, mert most már a körülmények alakulása folytán elengedhetlenné vált a nemzeti spanyol állam elismerése. Negrinnak meg kell adnia magát, de ez nem a franciák és angolok diplomáciai közreműködésének, hanem kizárólagosan a nemzeti fegyverek erejének tulajdonítható.

Nemzeti Spanyolországban egyébként nagy az elkeseredés amiatt, hogy a vörösök meggyilkolták a terueli püspököt. Nemzeti körökben hangsúlyozzák ezzel kapcsolatban, hogy ha még egy hasonló eset történik, nem lesz megvalósítható a köztársaságiak számára bizonyos helyről szorgalmazott közkegyelem.

Barcelonai jelentés szerint a köztársasági kormány volt külügyminisztériumi palotájában érdekes okmányokra bukkantak, melyek Del Vayo külügyminiszter tevékenységére vetnek világosságot. Az okmányokat, melyeknek tartalma bizonyára nagy feltűnést fog kelteni, rövidesen nyilvánosságra hozzák.

Azana lemond és Svájcban fog letelepedni. A párizsi spanyol követség épületéből eltávoztak a köztársaságiak.

Párizsból jelentik: Azana spanyol köztársasági elnök előreláthatóan még a hétfő napon lemond és elhagyja Párizst. Azana Svájcba utazik, ahol Colonge Sous Salaveban telepszik le. Itt villája van a spanyol köztársaság volt elnökének. A villát már rendbehozták és Azanát hétfőre várják.

A párizsi spanyol nagykövetség épületét hétfőn az egész személyzet elhagyta. Még a

portás is eltávozott, aki pedig már 20 év óta teljesít szolgálatot a követség épületében. A követségi palotát a francia rendőrség vette át.

Összekötő csatorna a Balti-tenger és a Fekete-tenger között

Giurescu királyi helytartó nagyszabású terve Románia és Lengyelország víziútjai föllendítésére. — Az összekötő csatorna tervét százharminc évvel ezelőtt egy magyar közgazdasági író is fölvetette

Mint Bucurestiből jelentik, C. C. Giurescu tanár, bukovinai helytartó nagyszabású terv eszméjét vetette fel. A tudós tanár nagy vonalakban már ki is dolgozta a tervet. Arról van szó, hogy a Vistula és a Prut között csatornát vágnának, hajózhatóvá tennék mindkét folyó hajózhatatlan szakaszait és ezzel közvetlen kapcsolatot hoznának létre a Balti- és a Fekete-tenger között.

Érdekes, hogy ez a terv már nem egészen új. Berzeviczy Gergely magyar nemzetgazdaságtani író 1808-ban Pesten kiadott „Európa és Ázsia kereskedelmének áttekintése” című tanulmányában fölvetette ezt a gondolatot. Sőt Berzeviczy Gergely terve még szélesebb keretű volt, amennyiben ő a Balti- és Fekete-tengert összekötő hajóútba beleakartá kapcsolni a Dunát is egy másik csatornával. Korai volt még ez az óriási jelentőségű terv abban az időben és kevesen akadtak, akik komolyan fontolóra vették, vagy megvalósítására gondoltak volna.

Most, közel másfél évszázad után C. C.

az épületet lezárta és majd az ujonnan kinevezendő spanyol nagyköveteinek fogja átadni.

Két munkáspárti tábor harca Londonban.

Londonból jelentik: A Trafalgar-téren vasárnap délután a munkáspárt tiltakozó gyűlést rendezett. A gyűlés szónokai Attlee őrnagy és Morrison voltak, akik tiltakoztak a nemzeti Spanyolország elismerése ellen. A gyűlést Sir Stafford-Crips emberei megzavarták. Stratfordot, mint ismeretes, nemrégén zárták ki a munkáspártból mérsékelt magatartása miatt.

Olasz megállapítás: a nemzeti spanyolok szabták a Franciaországgal való megegyezés föltételeit.

Rómából jelentik: A Stefani-sajtóiroda közleményt hoz a Burgosban létrejött francia-spanyol megegyezéséről. Eszerint a megegyezésekben nem a franciák voltak azok, akik föltételeket szabtak, hanem a spanyolok. Franciaországnak vissza kell adnia a Spanyol Nemzeti Bank elrablott aranyát, amelyeket eddig a spanyol köztársaságiak javára őrzött. A nemzeti Spanyolország győzött nemcsak a spanyol vörösök fölött, hanem a francia Népfrent és Moszkva fölött is.

Angol és francia hajók elszállítják azokat a spanyol köztársaságiakat, kik nem számíthatnak közkegyelemre.

Ezerszáz tús a perpignai elhagyott várkastélyban.

Párizsból jelentik: Delyvayo spanyol köztársasági külügyminiszter illetékes helyről ajánlatot kapott, hogy Anglia és Franciaország hajói elszállítják mindazokat a spanyol köztársasági embereket, akik korábbi politikai tevékenységük miatt a nemzeti spanyol kormánytól a közkegyelemben való részesítést nem remélhetik. Delyvayo környezete ezeknek a számat tízezer főre becsüli.

A francia területre menekült spanyol köztársasági hadsereg 1100 túszt hurcolt magával Perpignan határszéli városba. Itt a túsztokat egy elhagyott várkastélyban helyezték el francia őrizet alatt. A túsztok hozzátartozói a francia hatóságokat tömegesen ostromolták kéréseikkel, hogy az elhurcoltakat bocsássák haza, s szűzötvennek csakugyan sikerült is hazaszabadulnia. A többinek a hazabocsátását is most a Berard francia szenátorral folyt megbeszélések során a spanyol nemzeti kormány biztosította.

Giurescu tanár vetette föl ismét a tervet.

Románia keleti tartományai gazdasági életében szinte beláthatatlan föllendülést hozna ennek az eszmének megvalósítása és ez a jótékony föllendülés természetesen kihatással volna egész Románia gazdasági átalakulására.

A Balti- és Fekete-tengert összekötő csatorna megépítésével Románia külkereskedelmi kapcsolatai Lengyelországgal és az északi államokkal egészen új alapokra helyeződnek, a gabona, gyümölcs, bor és a többi exportcikk kiszállítási aránya hatalmasan megnövekedne.

Azonban nemcsak gazdasági, hanem hadászati szempontból is nagyjelentőségű a terv. C. C. Giurescu, aki tanácskozásokat folytatott ebben a kérdésben a többi tartomány királyi helytartóival, kifejtette a terv stratégiai jelentőségét az orosz katonai tervvel szemben.

Turisztikai, idegenforgalmi szempontból is nagyon sokat jelentene a terv, amelyet a tartományok szóhajóható kereskedelmi és ipari tekintélyei már nagy érdeklődéssel tanulmányoznak.

Pápvaválasztás előtt

Akik választani fognak: a bíborosok

Róma, február hó.

Szent Péter széke üres. Várja az új pápát, amit a Gondviselés XI. Pius utódjával rendel. Köz tudomású, hogy az utód kijelölésében a bíborosok testülete a Gondviselés eszköze. Ez a testület, amely egyébként is a világ szeme előtt él, most egyre fokozódó érdeklődés középpontjába került.

Sokan és sokféle szempontból bírálták már ezt a testületet a múltban és a jelenben egyaránt. Az nem lehet meg, hogy az Egyházon kívülálló profán szemmel látják ezt a testületet és valamilyen minisztériumféleként tartják. De még így is, amikor más hasonló testületekkel való összehasonlításra kerül a dolog, egyöntetűen elismerik, hogy a történelem egyedülálló, páratlan jelensége.

Nem szükséges ehhez olyan sok bizonyítás. Elég csak egy futó pillantást vetni a jelenlegi bíboros testületre, hogy meggyőződhessünk róla. A kor, a tapasztalat, a tudás, az erkölcsi és szellemi nagyság szintézise ez a hatvankéttagú minisztérium, amelyben a legidősebb tag 88 éves a legfiatalabb 51.

Ahogy most idesereglenek a külföldi bíborosok, elmondhatjuk, hogy országok és világrészek legkiválóbbjai jönnek Rómába, hogy a világ legelső szellemi-erkölcsi tekintélyének a hordozóját megválasszák. Mind általánosan ismert és becsült nevek. Nemcsak saját országukban és népük előtt, hanem szerte a nagyvilágon, ahol a szellemi és erkölcsi nagyságot értékelni tudják.

Óh, igen, még csupán emberi szempontokból is bízhatunk benne, hogy ez a tiszteletreméltó testület a Szentlélek Uristen engedelmes, simulékony eszköze lesz...

Ami elkerülhetetlen a választás előtt

Az, hogy ne beszéljenek a pápvaválasztásról és pedig a legváltozatosabb szempontok szerint. Az, hogy fel ne elevenítsék a régi pápvaválasztások érdekességeit. Az, hogy ne jövendőljenek, ne fontostkodjanak és ne politizáljanak. Talán még a legártatlanabb a tréfálkozás.

A bíborosok titkárai — fiatal emberek — például nagy bizalmasan elárulják, hogy a Camerlengo bíborosnak nagy pártja van. Én el merem árulni ezt a „bizalmas” értesülést és nem érzek miatta lelkiismeretfurdalást, mert mindenkinek vannak ilyen „szigorúan bizalmas” értesülései.

Az élcelődés is megtalálja a maga ínyene falait a választást megelőző hangulatban. Természetesen ezek a tréfák hamar terjednek, semmi köziük a szereplőkhöz és legtöbbször ezek nevetnek rajta a legnagyobbat. Ime ebből is egy kis kóstoló.

Három bíboros beszélget a választásról.

— Ha az ördög választana — mondja az egyik társának —, akkor talán te lennél a pápa.

— És ha a bíborosok fognak választani — vágott vissza az ördög jelöltje, — akkor meg talán te lennél.

— De ha a Szentlélek fog választani — szólalt meg végül a harmadik —, akkor jaj mind a kettőtöknek.

Elkerülhetetlenek ezek az élcelődések. Nekünk talán egy kicsit furesán hangzik, de tessék elhinni, egy szemernyi tiszteletlenség sincs benne. És utóvégre nem komolyabbak a napi politika találgatásai, még ha a politikusok nagyképp, fontoskodó ruhába öltöztetik is őket.

Igy például az olaszok biztosak abban, hogy az új pápa olasz lesz. Nyíltan hangoztatják ezt és az évszázados hagyományra is szeretnek hivatkozni. Van ilyen hagyomány, az igaz, de az Egyház másként magyarázza azt, mint a mai divat. Nem régen olvastam az egyik fasiszta hetilapban, hogy a pártnak nyolcszáz egyházi tagja van és ezért nem adják fel egy fasiszta pápa reményét. Furesa remény, furesa tervezetés. Mit mondhatunk rá? Talán azt, hogy az emberek terveznek és számítanak, de az utolsó szó mindig az Istené. Különösen ebben a kérdésben.

A franciák természetesen demokrata pápát várnak. Azzal az állhumanista következetlenséggel, amely a „Mit brennender Sorge” körlevélhez taposol, de a „Divini Redemptoris” előtt homokba dugja a fejét.

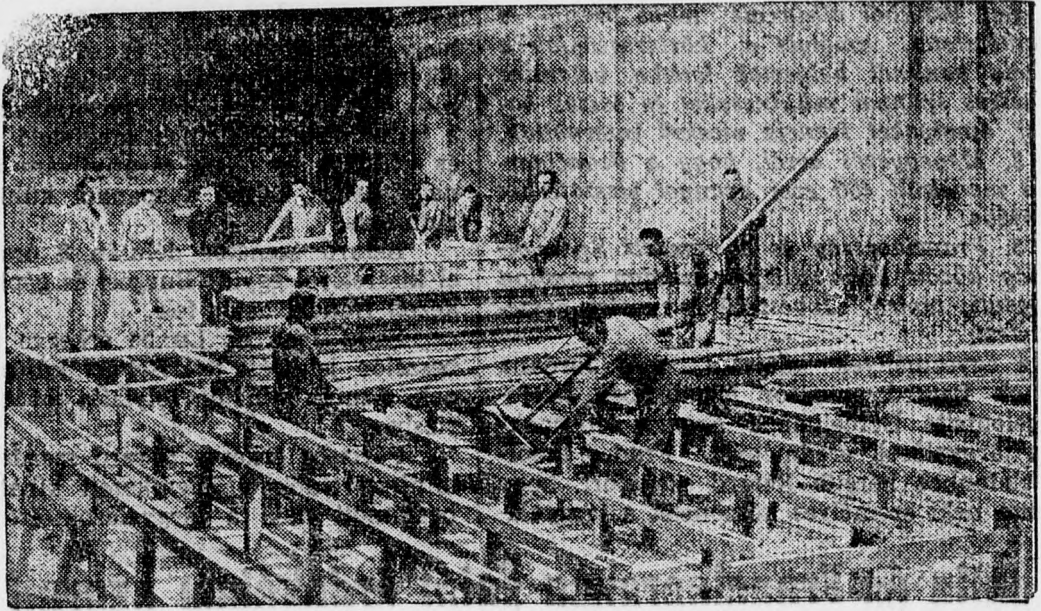
A német „Angriff”-nek furesa — hirtelen nem is tudnám megmondani, hogy ostoba, vagy inkább vakmerő — kívánsága van. Azt írja ez a lap, hogy az elhunyt pápa politikája megbukott. Azért most

ne tudóst és ne szentet válasszanak, hanem ügyes gyakorlati politikust.

És így lehetne folytatni... Hát mennyivel komolyabbak ezek a világrengető szempontok, mint a nép ártatlan tréfálkozása? Hozzá még nevetni sem lehet rajtuk, mint amazokon.

Régen is így volt

A nép mindig nagy szenvedélyességgel vett részt a pápvaválasztásokon. A választás komolysága mellett találtak hőségesen alkalmat a tréfálkozásra is. A választás mai formája, a bíborosok konklávéja is onnan ered, hogy a türelmetlen nép IV. Kelemen halála után a választást nagyon elhúzó bíborosokra zárta a viterbói pápai palota ajtóit, sőt még a cserepet is le akarták szedni a palotáról, hogy így sürgessék a választást.

A március elsején összeülő konklávéra befejezés előtt állnak a Vatikánban az átalakítási munkálatok. Ezen a képen a Sixtusi kápolnában folyó átalakítási munka látható

Sokszor még a gúnyversektől sem riadtak vissza, hogy rokonszenvüket, vagy nemtetszésüket kinyilváníthassák. Így X. Ince pápa választása előtt, aki tudvalevőleg a Pamfili családból származott, mindenki a csúfolódó gúnyverset szavalta:

*Guardatevi di far Papa Pamfilio
Che vi mandarebbe tutti in esilio.*

(Ne válasszátok meg Pamfiliót pápának, mert mindnyájatokat száműzetésbe küld.)

Ha nagyon hosszú volt a konklávé és a bíborosok nehezen tudtak megegyezni a pápa személyében, a nép a következő verset adta az új pápa szájába:

*Me patrem patrum
Fecit discordia fratrum*

(A testvérek széthúzása
Pápaságom okozója.)

XIII. Benedek megválasztása előtt az a hír

Kiválasztották a testőröket, akik a konklávéból kivezetik az új pápát

Rómából jelentik: Készenállanak a konklávé tagjainak lakosztályai. Azokat a bíborosokat, akik gyengélkednek és betegek, a Sixtusi kápolnához közelebb eső lakosztályokban fogják elhelyezni és itt kap lakhelyiséget a két délamerikai bíboros is, akik az utolsó napokban érkeznek majd meg és akiknek nem lesz idejük, hogy az út fáradalmait kipihenjék.

Szombatra hívták meg a konklávé helyiségei-

vetlenül a megválasztása után egetverő ordítással fogadta a leszegényedett és főurak hatalmaskodása alatt szenvedő nép: Szentatya, bőséget és igazságot!

A pápa azonnal kész volt a felelettel:
— A bőségért imádkozzatok, az igazságról majd gondoskodom én!

És valóban gondoskodott is. Erős kézzel fekezte meg a főurak hatalmaskodását. Nagyon sok szigorú ítéletet hajtottak végre az ő idejében. Természetesen ez a szigorúság sem ízlett. Annnyira nem, hogy még a Ponte Sant'Angelo szobrait is megszólaltatták ellene.

— Mit akarsz azzal a szákkal a hátadon? — kérdi Szent Pál Szent Pétertől.

— Menekülök innen az ítélet elől! feleli az apostolfejedelem, — tudod, ezelőtt 1580 évvel levágtam Malchus fülét és Sixtus pápa ezt nem hagyja megtorlás nélkül!...

(P. I.)

Eucharisztikus Világkongresszusi Almanach

Diszes kötés, művészi kiállítás. Több száz fénykép.
Ára a pénz előzetes beküldése esetén 420 lei és porto 30 lei

Rendelje meg még ma az „ECCLESIA” könyvkereskedés Oradea, vagy a „MAGYAR LAPOK” útján!
LEGSZEBB CSALÁDI EMLÉKKÖNYV!

Időjárás

A bucuresti időjárásutató intézet jelentése szerint a várható időjárás: Kissé élénkebb szél több helyen eső, helyenként havaseső, erősebb fagypont feletti éjszakai lehülés. A hőmérséklet nem változik lényegesen.

A bucuresti-i Balkánértekezlet utólagos megbeszélései a görög és török megbízott között Athénben

Athénből jelentik: Metaxas görög miniszterelnök a bucuresti Balkán-értekezletről ma visszaérkezett Athénbe. Vele együtt Saracoglu török külügyminiszter is a görög fővárosba jött, s csak később utazik haza.

A kárpátaljai parlament első gyűlése

Március másodikára hívták össze az új önkormányzati törvényhozást. — Súlyos pénzügyi helyzetbe került a tartományi kormány.

Husztól jelentik: A kárpátországi parlament üléseit március 9-ike helyett egy héttel előbb, március 2-ára hívták össze. A tartományi gyűlés a huszti gimnázium tornatermében lesz. Kárpátalján nagy feltűnést keltett a parlament összehívása. Jól értesült körökben úgy tudják, hogy az összehívásnak a tartományi kormány katasztrófális pénzügyi helyzete az oka. Volosinék igen nagy bajban vannak, mert nem kapnak pénzügyi támogatást Prágától. Most Volosinék Prágához próbálnak közeledni és ezért rendeletet adtak ki, melyben a Szicsgárda tagjait arra kötelezik, hogy a cseh karhatalom iránt a legnagyobb előzékenységet és tiszteletet tanúsítsák. A gárda tagjainak minden alkalommal ép úgy kell tisztelegniük a cseh karhatalom tagjai előtt, amint az a katonaságnál szokás.

Nagy Imre kapta meg a budapesti Szinnyei Merse Társaság grafikai nagydíját

Csikszereda. Saját tud. Nagy Imrét, a szögödi hírneves székely festőművészt újabb kitüntetés érte. A budapesti Szinnyei Merse Pál Társaság 1938 évi Zichy Mihály grafikai nagydíját neki ítélte oda és erről a jelenleg szülőfalujában tartózkodó nagy székely festőt írásban értesítette. A tehetségesnek, a kitartó és szorgalmas művészetnek ez az újabb elismerése mindenhol örömet okozott, ahol Nagy Imrét ismerik, mégis azonban valósággal ünnepi büszkeséggel tölti el a székelység minden testvéri tagját.

Nagy Imre legutóbbi alkotásaival olyan tanúságot tett nagyszerű művészi teremtő erejéről, hogy azt hisszük, elérkezett arra a csúcspont, melyre feljutni különösen olyan mostoha viszonyok és körülmények között, amelyben a székely nép van — a lehető leghalványabb emberi teljesítmény. Erre vallanak legutóbbi tárlati eredményei is, melyek méltó feltűnést keltettek a nyugati államok nagy fővárosaiban. Csikszögöd és Csikmenaság székely községek csodálatos színpompás, hangulatos tájai, felséges és félelmetes hegyvidékei, valamint jellegzetes székely alakjai mindenhol ismertek már, ahol az igaz műértőknek alkalmuk lehetett gyönyörködniük ennek a talpig egyenes, szókimondó, jellemes, fajaért és nemzetéért mindig áldozatkész igaz székely művésznak pompás alkotásaiban.

A nagy festő kitünő művészetén kívül, nagy nevelője is népének. Mintagazda. Állattenyésztése annyira elismert, hogy igen sok esetben fordulnak hozzá ritka apaállatokért. Nagy méhész és gazdasz. A leghaladottabb szellemben vezető kis gazdaságát és csodálatos eredményekkel ejti bámulatba a székelyeket. Egyetlen vágya ezen a téren, hogy székely testvéreit egyszer már a fejlődés, haladás útján lássa és ezzel kiemelje a mai gazdasági elmaradottságából, hogy gazdaságilag megerősödjön, közművelődésileg is megerősödjék és méltóvá tegye magát egy jobb és szebb életre.

Igaz nemes szív és gazdag, ragyogó művészi véna, talán tulzottan szerény modor jellemzik a Székelyföld nagy festőjét, akiről még igen sok méltatást és elismerést fog hallani a székely nép és a művészvilágon kívül az egyetemes festőművészet.

Francia államférfiak beszéltek a háború és béke lehetőségeiről

Bonnet külügyminiszter fejtegette, hogy a francia birodalom területi épségét minden áldozat árán megvédi. — Flandin volt miniszterelnök a fegyverkezési verseny abbanhagyását, s a gazdasági alapon való békét sürgette

Párizsból jelentik: Bonnet francia külügyminiszter vasárnap délelőtt Gourdonban, a radikális szocialista szövetség alakuló ülésén kisebb beszédet mondott.

— München óta — mondotta Bonnet — a francia nép óhajának megfelelően mindent elkövettünk az európai feszültség enyhítése érdekében. Franciaország azonban nem tűrheti el, hogy hozzányuljanak területéhez és bárki is érintse a vérel szerzett és fenntartott birodalmát. Minden áldozat árán fenntartjuk a francia birodalom szuverenitását és területén mindenkiel szemben. Ez az elhatározás — állapította meg végül Bonnet — kifejezi még jobban megerősítette tekintélyünket és mindennap újabb bizonyosságot hoz afelől, hogy helyesen cselekedtünk.

Párizsból jelentik: A Demokrata Egyesülés Pártszövetsége Marsaillesben gyűlést tartott, melyen

lyen Gorin oráni képviselő fejtegette, hogy Franciaország érdekében parancsolóan szükséges az Olaszországgal és nemzeti Spanyolországgal való teljes megegyezés. A Népfront elhibázott politikát követett, mikor e két állam ellenében élte ki a francia kormányzat irányát.

Flandin volt miniszterelnök, a Demokrata Egyesülés elnöke is nagyobb beszédet mondott. Ebben kifejtette, hogy a fegyverkezési verseny tovább fokozása vagy társadalmi és gazdasági összeomlásra, vagy háborúra vezet. A világszemléleti eszméirányok között az egymás mellett haladásra megegyezést kell létesíteni. Aztán gazdasági alapon kell együttműködést létesíteni az államok és népek között, s akkor a világ békéje fegyverek nélkül is biztosítható.

A hívők lelkes áldozatkészségéből felépítik a brassó-bolonyai római katolikus templom tornyát

Egy főmozdonyvezető bőkezű adománya

(Brassó.) Azt még nem tudtam, hogyha kevesen ülnek az autóbuszban, akkor jobban ráz. Tegnap azonban rájöttem erre is. A város központjából a bolonyai kápolnáig a sofförrel együtt négyen utazunk egy városi autóbuszban. Nem volt tanácsos benne beszélgetni, mert könnyen elharaphatta volna az ember a nyelvét.

Napsugaras időben érkeztem a bolonyai katolikus temploma elé. Ez a templom 1935-ben épült fel; áldozatkészségből. S azóta ez a hely a külváros missziós központja. A nagy kötelességeket és nagy terheket viselő szívek tűzhelye. S ezek az áldozatkész szívek a napokban egy új terv megvalósításához fogtak. A kápolnának ugyanis nemes tornya, sem harangja. Ezt a hiányt akarják pótolni a dolgozók, amikor a szükséges alap összegyűjtésére a következő szövegű gyűjtőívet bocsátották ki:

„Alulírottak, a brassó-bolonyai templombizottság nevében mély tisztelettel kérünk szíves támogatást keresztény testvéreinktől azon megkezdett munkánk érdekében, amelynek célja templomunk tornyának felépítése és a harangok beszerzése.

Meggyőződve azon együttérzésről és ragaszkodásról, melyet tapasztaltunk, hisszük, hogy Isten és a jóemberek segítségével a nemes célt rövidesen megvalósíthatjuk.

A legkisebb adományokat is hálás szívvel fogadjuk. Mem vagyunk győződve és szent a hitünk, hogy a rövid időn belül megszólaló harangok Isten dicsőségét hirdetve a Mindenható trónusa előtt visszhangoztatva minden nap érces hangjaikat, sirva, de csengve fognak könyörögni az emberiség boldogulásáért, az igazi békéért, az elhunytak lelkiüdvéért és mindazokért, kik áldoztak és adakoztak ezen szent és nemes ügynek a megvalósításáért.

A lelkes felhívásnak már eredmény is van. Hűséges kísérőnk, Molnár József a bolonyaiak fáradságtalan jegyzője szerint, eddig már több mint 30 ezer lejt gyűlt össze. Ezek közül kiemelkedik Gáspárik János nyugalmazott főmozdonyvezető adománya, aki egymaga 10 ezer lejt adott a nemes célra. Azonkívül felajánlott havonként 500 lejt is mindaddig, amíg él.

A templom bejáratánál találkozunk Gergely Ferencel, a külvárosi katolikusok szorgalmas gondnokával. Állandóan a templom körüli tevő-

kenykedik. Szinte második otthona már évek óta. Tőle tudjuk meg, hogy a templom, amelyben 500—600 hívőnek van helye, az utóbbi időben szűknek bizonyult. Hiszen Bolonyában 4—5 ezer között mozog a katolikusok száma.

— S még sincs iskolánk! — jegyzi meg szomorúan Molnár József. — Több mint 300 gyermek kénytelen az idegen felekezeti iskolákba járni.

— A testvéregyházaknak van a külvárosban iskolájuk? — kérdezzük.

— Hogyne! Mind a reformátusoknak, mind az evangélikusoknak van iskolájuk is a kápolnájuk mellett.

Próbálom megnyugtanni őket, hogy rövidesen a katolikusoknak is lesz. Hiszen a brassói Egyházközség vezetősége már régóta foglalkozik az iskolaépítés tervével és minden remény megvan arra, hogy már az idén felépül a templom mellett az iskola s talán óvoda is.

Kollek István, meg ahogy a bolonyaiak között nevezik, Kollek bácsi csatlakozik a társaságunkhoz. Nemes arcú, meleg szívű lelkes öreg úr, akinek a munkakészségén kívül csak az áldozatkészsége nagyobb. Szelid nyugalommal tesz pontot az iskolakérdésre:

— Bizzunk a Főpásztorban! Szeretnék még a külváros ügybuzgó lelkészével, Antal Józseffel is beszélgetni. Sajnos nem találjuk otthon.

— A Tisztelendő bácsi — mondotta kérdezősüinkre egy kis leánya-betegnél van!

Búcsúzóul megkérdezem kísérőimtől, hogyha már meg lesz a templomunk tornya, zengnek benne a harangok, áll már az iskolájuk, mi lesz a legközelebbi tervük?

— A külvárosi önálló plébánia! — zengik kórusban. (—usz.)

Az angol-német közigazgatási kapcsolatok tájékoztató tárgyalásai felbeszakadtak

Berlinből jelentik: Ashton Gwatkin, aki az angol kormány megbízásából különleges kereskedelmi tárgyalásokat folytat Berlinben, néhány napos ottani tartózkodás után visszatért Londonba.

Mit végzett Nagyvárad polgármestere Bucurestiben?

A mélyfúrások, a villamosvasút és más fontos kérdések

Nagyvárad. Sajat tud. Vasárnapi számunkban röviden beszámoltunk arról, hogy Chirila Augustin polgármester visszatért bucuresti utjáról, fogadta a sajtó munkatársait és részletesen kifejtette a fővárosi és kolozsvári utjának tárgyalási anyagát és azokat az eredményeket, amelyeket elért. A polgármester eljárt az összes aktuális kérdésekben és mindegyikben döntést sürgetett.

A nemzetgazdasági minisztériumnak ajánlotta fel a város a mélyvízkutató furás folytatását.

Elsősorban a ligeti mélyfúrás ügyében folytatott beható tanácskozásokot. Ismeretes, hogy a melegvíz kutatást 1936-ban kezdték meg a ligetben. A munkálatokat egy éven keresztül folytatták és 751 méternyire hatoltak be a föld belsejébe anélkül, hogy melegvízre bukkantak volna. A furásokat ekkor abbahagyták és már ugrálták, hogy a 3 millió lejt felemészítő furási költségek kárba vésztek. Ekkor Popescu Voitești európai hírű geológus vizsgálta felül a kérdést és megállapította, hogy a furási területen 700 méter mélységben olyan meleg van, hogy érdemes volna a furást folytatni. A szakértő véleménye szerint 1000 méter mélységben minden bizonnyal melegvízre fogunk bukkanni. A városnak azonban nincs pénze a további költségek fedezésére. Chirila polgármester a fővárosban ismertette a helyzetet a minisztériumban és tárgyalásokat folytatott a Rumpel céggel is.

A további furási munkálatok az előre elkészített költségvetés szerint körülbelül 4 millió leibe kerülnek.

Biztosra azonban most sem mehetnek. Ha azonban a furást abbahagyják, úgy a városnak gondoskodnia kell a furási terület betöltéséről, mert a város közepén tátongó hatalmas furási terület földcsuszamlást és komoly veszélyt idézhet elő. Mivel a városnak nem áll rendelkezésére a szükséges 4 millió lejt, Chirila polgármester ajánlotta a nemzetgazdasági minisztériumnak, hogy folytassa a megkezdett furásokat. Mihailescu mérnökkel folytatott hosszabb eszmecsere és most a minisztérium döntésétől függ a furási munkálatok folytatása.

A minisztérium döntésétől függ a városi vasúttal megkötendő új szerződés.

Nagyvárad városának a városi vasúttal az 1900. évben kötött szerződése ügyében is eljárt a polgármester. A városi vasút ugyanis, mint ismeretes, 60 évi időtartamra kötött szerződése van a városal. A villamosvasút jövedelméből azonban a város semmilyen előnyököt nem élvez. Úfelsége II. Károly király és Calinescu helyettes miniszterelnök nagyváradi látogatása alkalmával szóba került a kérdés és hosszas tárgyalások folytak a városi és a villamosvasút vezetői között. A város évi 1 millió lejt javadalmat kért. A tárgyalások folyamán azután a jegyek és a bérletek bevételéből 2 és fél százalékos részesedésben állapodtak meg, amely azonban nem lehet kevesebb 600 ezer leinél.

A minisztérium elfogadta a megállapodást, amikor azonban a szerződés megkötésére került volna a sor, a villamosvasút visszavonta ajánlatát. Chirila polgármesterrel egyidőben Sas Emil, a villamosvasút igazgatója is a fővárosban tartózkodott és a polgármester igyekezett újabb megállapodást létrehozni. Két ajánlatot terjesztett elő. Az első értelmében 15 millió lejt bevételből 3 és fél százalékos, 20 millió lejt bevételből 600 ezer lejes és 20 millió lejt felüli bevételből 2 és fél százalékos részesedést kapna a város.

A másik ajánlat szerint a város 3 százalékos részesedést kér, függetlenül a bevételtől. Sas Emil igazgató azonban különböző nehézségekre és az üzletmenetel gyengeségére való hivatkozással, visszautasította mind a két ajánlatot. Chirila polgármester referálta az ügyet a minisztériumban, ahol tanulmányozás végett jogügyi osztályhoz osztották azt ki. A közeli hetekben várják a minisztérium véleményének leérkezését.

Chirila polgármester ezzel kapcsolatban érdekes statisztikai kimutatásról számol be. Braila városának területén 17 kilométernyi területen van kiépítve a villamoshálózat, a bevételek nem haladják meg a 10 millió lejt s a villamosársaság mégis évi hárommillió lejes részesedést biztosít a városnak, Galaczi városában 21 kilométeres

a villamosvasúti hálózat s a város jövedelme 3 és fél millió lejt.

Nagyvárad városában ezzel szemben, ahol 23 kilométeres területen van kiépítve a villamoshálózat és az évi bevétel mindég meghaladja a 15 millió lejt, a város mind-ezideig semmiféle részesedést nem kapott.

A város elment a lehetőségek legvégső határáig — mondotta a polgármester — és most már a minisztérium döntésétől függ a továbbiak sorsa.

Továbbra is olcsó áramot szolgáltat-e a város a városi vasúttársaságnak?

Szóbakerült Bucurestiben a városi vasútnak szolgáltatott olcsó villamosáram kérdése is. Az 1904-ben kötött szerződés értelmében ugyanis a város termelési áron adja bocsát villamosáramot a társaság rendelkezésére. Ez a helyzet teljesen tarthatatlan — mondotta a polgármester — de egyúttal jogtalan is. A kérdés bevizsgálását a minisztérium szintén a jogügyi osztályhoz osztotta ki.

Szakértő vizsgálja felül a villamosüzem két új kazánjának ügyét.

A polgármester fővárosi utjának legfontosabb és legégetőbb tárgyalópontja a villamosüzem berendezésének kérdése volt. A villamosüzem ugyanis teljesen elhanyagolt állapotban van és feltétlenül szükséges két új kazán beszerzése. Ezeket a kazánokat sürgősen meg kellene rendelni, mert a jelenlegi kazánok csak 60 százalékos kihasználhatósági arányt biztosítanak. Az újabb kazánokkal 85 százalékot is el lehetne érni. A villamosmű két új kazánjának beszerzési költsége

azonban mintegy 20—22 millió leibe kerülne. A város azonban megtalálná a számitását, mivel a kazánok beállítására lényegesen olcsóbbá tené a villanyáram árát. Baran belügyi alminiszter Miklóssyt, a temesvári Politechnika tanárát, az elismert szakértőt bízta meg a kérdés felülvizsgálásával. Miklóssy a jövő hét folyamán tartja meg vizsgálatát a villamosműnél és kedvező véleményezés esetén minden remény meg van arra, hogy a város kölcsön formájában megkapja a két kazán megrendeléséhez szükséges összeget.

Tisztviselői minősítések és a két elbocsájtott kisebbségi tisztviselő ügye.

Felülvizsgálta a minisztérium a városi tisztviselők helyzetét is a véglegesítéssel és előléptetéssel kapcsolatban. Egy külön bizottság dolgozta fel a tisztviselői inkadrálásokat és minden tisztviselőre vonatkozólag megtette észrevételeit. A bizottsági jegyzőkönyvet a polgármester magával hozta és ebből megállapítható, hogy valamennyi városi tisztviselőnek kinevezése és előléptetése a törvényes követelmények betartásával történt. Néhány kisebb tisztviselőnek azonban megváltoztatták az inkadrálását, mivel nem volt meg a törvény által előírt iskolai készségük. Az érdekeltek 15 napon belül fellebbezést jelenthetnek be.

Chirila Augustin polgármester két kisebbségi tisztviselőnek: Kuzenda Máriának és Krámer Vilmának ügyét is elintézte a fővárosban. Úgyükben újabb előterjesztést terveznek a tartományfőnökségre és rövidesen leérkezik a visszahelyezési rendelkezés.

Kiépítik a Nagyhid—Szőlős közötti útvonalat.

A legfőbb műszaki tanácsnál ismertette a polgármester a Nagyhid (Baross-híd) és Szőlős között kiépítendő útvonal tervét. A tervzet szerint 800 méteres utzakaszon gránit kockakövel 15 centiméteres cementbe és Bitumen, beagyazva raknak ki az útvonalat. A költségek 10 millió leibe kerülne és ezt az összeget 5 évi egyenlő részletben fizetné le a város, költségvetési előirányzat szerint. A Nagyhidtól a Nagypiacra kereszttel már elkészült az útvonal és most a Bányasori részt akarják kiépíteni.

Chirila polgármester végül kijelentette, hogy a városi költségvetés költségvetési ideje lejárt és a költségvetést rövidesen felterjesztik a minisztériumba jóváhagyás végett.

Magyarországon továbbfolytatják a népies irányu átalakulás mozgalmát

Imrédy Béla volt miniszterelnök és legközelebbi barátai a sajtó útján nyilatkoztak ilyen értelemben. — Jaross Andor felvidéki miniszter és Rácz Jenő volt honvédelmi miniszter érdekes beszédei Rózsnyón

Budapestről jelentik: Egyes lapokban Imrédy Béla, Jaross Andor tárcanélküli miniszter és Rácz Jenő volt honvédelmi miniszter közös nyilatkozatot tett közzé. A nyilatkozatok leszögezik, hogy a Magyar Élet-Mozgalom a napi életen felülemelkedő kérdéseket tűzött ki céljának megvalósításául. Vanak ugyan kérdések, amelyek csak pártkeret útján valósíthatók meg, ezért örömmel üdvözlük a Nemzeti Egységpártjának és a Magyar Élet-Mozgalomnak egy pártba való összeolvását. Kijelentik azonban, hogy változatlanul ragaszkodnak a pártkereteken kívül eső kérdéseknek a Magyar Élet-Mozgalom útján való munkálásához és ezért a Magyar Élet-Mozgalom az új párt megalakítása után is külön fog folyni. Nyilatkozatukat azzal zárják, hogy büszkén viselik a zsinóros fekete magyar ruhát, mely a Magyar Élet-Mozgalom becsületes célkitűzéseinek a jelképe.

Jaross Andor és Rácz Jenő vasárnap Rózsnyón résztvevett a Felvidéki Egyesült Magyar Párt ottani nagygyűlésén. Ez alkalommal mindketten hosszabb beszédet mondtak a kisemberek érdekében való kormányzati irányról. Jaross miniszter a nemzet életének családias átérését jelezte olyan belső erőnek, mely egészséges közszellemet ad. A testi és szellemi munkások közötti kölcsönös megbecsülést sürgette. Rácz Jenő volt hadügyminiszter a népi, a társadalomfejlesztő és keresztény irányzat útjáról szólott, mely a szegedi zászlóbontástól

kezdvé Gömbös Gyula programján át a mai átalakító közelségebe jutott. Beszélte a magyar katona nagy hivatásáról a társadalmi átalakulás és a bajtársi szellem kifejtésére terén. Azt is mondta, hogy nincsen helye a születési előjogok további ápolásának.

A XV. század lángszavu szerzetese, SAVONAROLA

ma is az igazság erejével ható, mély zengésű verseit fordította magyarra és gyűjtötte kötetbe

PAKOCS KÁROLY

Az irodalomtörténeti érdekességű kötet ára mindössze 20 Lejt

Bírálatok beérkezett kéziratokról:

Gyászolunk. Szép érzésekről tanuskodó költemények, de a kifejezőerő nem tökéletes bennük. Sajnos, nem közölhetjük. — R. Gy. Verseiben furcsa keveréke érezhető Petőfi és Atya költészetének. Úrtales őszintéknek és tisztáknak látszanak, de még nagyon sokat kell fejlődni, hogy közölhessük verseit.

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Nagyvárad, II. Károly király-út 5. sz.

ELŐFIZETÉSI ARAK: Belföldön: Egész évre 900, félévre 500
negyedévre 225, egy hónapra 75 le.

Magyarországon: Egész évre 50 P, félévre 25 P, negyedévre 15 P
Egyes szám ára 20 fillér, vasárnap és ünnepeken 24 fillér.

Postatakarékpénztári csekk számlánk száma: 80.037

Telefon: 12-27.

Kolozsvári szerkesztő: **dr. Sulyok István.**

Kéziratokat nem őrünk meg és nem adunk vissza.

A TEMESI KIRÁLYI HELYTARTÓ HUNYADMEGYÉBEN. Déva. Saját tud. Dr. Marta Alexandru, Temes-tartomány királyi helytartója, közigazgatási ellenőrző körútja alkalmából március 4-én Dévára érkezik, fogadtatására az előkészületeket a hatóságok megtették. Tiszteletére a katonai előkészítők a helytartó védnökségével nagyszabású kultúrelőadást fognak rendezni a városi színházban, amelyre nagyban készülődnek s általános érdeklődés előzi meg.

Zürichi zárlat. Párizs 11.65 fél, London 20.63 fél, Newyork 439.75, Brüsszel 73.97 fél, Milánó 23.15, Amszterdam 233.25, Berlin 176.45, Szófia 540, Prága 15.05, Varsó 83.10, Belgrád 10, București 337.

GYÜLEST TARTOTT BIHARMEGYE KÖZIGAZGATÁSI VEZETŐSÉGE. Nagyvárad. Saját tud. Bihar megye közigazgatási vezetősége a napokban gyűlést tartott Georgescu ezredes-prefektus elnöklétével. A gyűlés keretében a járásközi szolgabírák beszámoltak arról a nagy lelkesültségről, amellyel a megye lakossága a Nemzeti Ujjászületési Fronthoz csatlakozott. Március 1-ére egyébként minden járásból beküldik a front tagjainak névsorát. Szóba került ezután az országutak karbantartása, a szekták bezárása, a falusi énekkarok megszervezése, háziasszony kiképző tanfolyamok létesítése, gyermek nyaraltatási akció szervezése és más egészségügyi és kulturális kérdések.

MILYEN ESETBEN RÉSZESÜLNEK KÖZKEGYELEMENBEN A TARTALÉKOS TISZTEK, AKIK ELMULASZTOTTÁK IGAZOLVÁNYAIK LÁTTAMOZÁSÁT? București. Saját tud. Armand Calinescu miniszterelnökhelyettes rendeltörvényterjesztést az uralkodó elé aláírás végett, melynek értelmében közkegyelemen részesülnek azok a tartalékos tisztek, akik nem tették eleget katonai igazolványuk láttamoztatása kötelezettségének, a dekretum kibocsátásának időpontjáig. A láttamoztatást elmulasztott tartalékos tisztek csak abban az esetben élvezik a közkegyelem kedvezményét, ha az 1938. évre 1939. április 30-ig benyújtják láttamoztatásra igazolványukat.

LÉGVÉDELMI ELŐADÁS NAGYVÁRADON. Nagyvárad. Saját tud. Tanase Constantin őrnagy vasárnap délután nagy érdekességű légvédelmi előadást tartott a városi háza dísztermében. A közönség zsufolással megtöltötte a hatalmas termet és érdeklődéssel hallgatta az előadást. German Victor alpolgármester is megjelent a város képviselői között. Tanase őrnagy előadásának első részében az egyéni védekezést, míg második részében a kollektív védekezést ismertette.

Teljesen tisztázta és ártatlannak találta a vizsgálat a gyergyószentmiklósi postarablásban való részvétellel vádolt két nyomdászt, Csikszereda. Saját tudósítónktól. Az ügyészséghez érkezett jelentés alapján megírtuk, hogy a Jakab István 21 éves napszámás által végrehajtott gyergyószentmiklósi postarablásban hallgatólagos társai voltak a tettes állítása szerint, Borsos Lajos és Réthy Ferenc nyomdászok is, a Márk István-féle nyomda alkalmazottai. Azt is megírtuk, hogy Jakab ezen állítását semmiféle bizonyíték nem támasztotta alá, a két nyomdász kifogástalan távollétét igazolt és ezért kihallgatásuk után azonnal el is bocsátották őket. A rendőrség a legújabb nyomozási módszer alapján kutatta ki a nyomdászok elhelyezését. Megállapította, hogy Réthy Ferenc még husz éves sincs, négy középiskolát végzett, becsületes székely családból született, vallásos és erkölcsös nevelésben részesült, amit bizonyít az is, hogy családjában négy szerezettnő is van, tehát még a felveszés sem helytálló a bűnrészességre. Hasonlóan ilyen kedvező adatokat szolgáltat Borsos ügyében is a nyomozás. Itt írjuk meg, hogy az ügyészségben Pipirigeanu postakézbesítő is tisztázta magát, úgy, hogy szabadlábra helyezték.

CSIKMEGYE FŐNÖKE MUNKATÁRSAI ELŐTT KIFEJTETTE CÉLKITŰZÉSEIT. Csikszereda. Saját tud. Gh. Teodorescu ezredes-megye főnök az összes községi jegyzőket és előjárókat szombatra magához rendelte a megyeházára és részletesen ismertette megvalósítandó célkitűzéseit a községek közigazgatási, iskolai, pénzügyi, gazdasági és népjóléti vonatkozásai-ban.

Céhbe tömörülés Máramaroszigeten. Saját tud. A máramaroszigeti Iparos Szindikátus Bajcu Pompiliu elnöke mellett vasárnap délelőtt az Iparos Otthonban népes gyűlést tartott, melyen a különböző iparágak céhbe való tömörülését vitatták meg. Ezen gyűlés a céhek megalakítását határozta el és erről az illetékes felsőbb fórumot tudatták.

CUZA ÉS MICESCU A FRONT ÉRTELMI-SÉGI ALOSZTÁLYÁNAK VEZETŐSÉGÉBEN. Bucurestiből jelentik: A február 25-én megjelent 875. számú királyi kézirat alapján A. C. Cuzat és Istrate Mimescut a Nemzeti Ujjászületési Front értelmiségi alosztályának vezetőségébe tagként ki-neveztek.

Halálozás. Murășianu Jovian tordai görögkeleti főesperes életének 73. ik évében elhunyt. Temetése az új tordai görögkeleti katedrálisból nagy részvét mellett ment végbe.

AZ EGYHÁZ KÉPVISELŐJÉVEL SZEMBENI TISZTELETLEN MAGATARTÁS — 3 HAVI ELZÁRÁS. Kolozsvár. Saját tud. Ez év január 6-án a tordamegyei Egeres község görög katolikus papja szokásos házszentelő körútját végezte. Luca Ioan és felesége, valamint Bojan Teodor gazdálkodók illetlenül és tiszteletlenül viselkedtek az egyház képviselőjével szemben és a szerződés tartalma alatt nevetgéltek. A hadbírósgy Luce és Bojan 3—3 havi elzárásra, Luca feleségét pedig 2000 lei pénzbüntetésre ítélték.

A kolozsvári munkanélküliek segítése. Saját tud. A kormány — mint emlékeztetés — 200 ezer leit utalt ki a kolozsvári munkanélküliek téli segítése érdekében. Ebből az összegből a város vezetősége az elmúlt hónapban lisztet, babot, zsírt és tűzfát osztott ezét a munkanélküliek között. A segélyalap az első akció során nem merült ki és így a munkanélküliek ebben a hónapban is élelemhez jutnak. A februári segély szétosztása azonban késik. Az ügyben tegnap délelőtt a kolozsvári szakszervezetek közbenjártak a városi házában, munkakamaránál s a munkáügyi felügyelőségben. Valószínű, hogy a közbenjárás eredményeként még ezen a héten összeül a segélyező bizottság és megtörténik a februári segélyek szétosztása, amit a munkanélküliek, tekintve szűkös helyzetüket, már régen várnak.

EZER ZSIDÓ KIVÁNDORLÓ HAGYTA EL A CONSTANTAI KIKÖTŐT. Bucuresti. Saját tud. Szombaton kellett volna elhagynia a constantai kikötőt az „Astir” nevű görög hajónak 1000 zsidó kivándorlóval. Tizenegy órakor azonban beérkezett a kikötőbe a „Khelo” nevű panamai hajó s erre a zsidó kivándorlók átszálltak a már-már induló görög hajóról a panamai hajóra. Az átszállás reggelig tartott, amikor a panamai hajó a panamai konzulátusi hivatal jóváhagyása és más formaliságok elvégzése nélkül távozott a kikötőből.

Temetés. Özv. Birman Sándorné Nagyváradon 76 éves korában meghalt. Temetése ma a Szent László római katolikus templomból volt a Rulikovszky-sírkertbe. (Caritas).

Özv. Nagy Károlyné ezul. Gáll Mariska 55 éves korában Nagyváradon meghalt. Temetése tegnap délután volt. — Csibi Sándor 20 éves korában Nagyváradon meghalt. Temetése tegnap volt. (Erdélyi „Concordia”).

Vádiratot adott ki az ügyészség Ditró községi orvosa ellen, Csikszereda. Saját tud. Edvard József dr. gyergyóditrói községi orvos ellen több panasz érkezett az ügyészségre, amelyeket kivizsgálásra átadtak a vizsgálóbíróhoz. A vizsgálóbíró most fejezte be a kihallgatásokat, amelyeknek alapján Lascu főügyész 1448—1939. szám alatt vádiratot adott ki a községi, hatósági orvos ellen és ebben halottkémi teendőinek elhanyagolásával és jogtalan pénzek zsebelésével és elfogadásával vádolja. Egyben előterjesztést is tett természetesen a közegészségügyi miniszteriumhoz dr. Edvard József orvos felügyelősége érdekében. Az ügy rövidesen tárgyalásra kerül, mely elé nagy várakozással tekint a nyolcezer lakosú Ditró község.

AZ ERDÉLYI KÁRPAT EGYESÜLET TORDAI OSZTÁLYÁNAK KÖGYÜLÉSE. Torda. Saját tud. Az E. K. E. tordai osztagja nagy érdeklődés mellett tartotta meg közgyűlését dr. Gál Miklós díszelnök elnöklésével. A közgyűlés az évi beszámolókból megelégedéssel győződött meg az alosztály szélesvonalú munkásságáról és széperedményű munkájáról, mellyel teljes buzgalommal szolgálta a turisztika ügyét, s mellyel főképp a Torda-Hasadék népszerűsítése érdekében igen sokat tett. A tisztújítás során a közgyűlés Herczegh Kálmán ny. vasúti főnököt, a vérbeli lelkes turistát elnökévé választotta, ki nagy hatású buzdító beszéddel foglalta el az elnöki széklet.

Halálraoztatta a negyvenházas vasártály. Nagyvárad. Saját tud. Sulyos szerencsétlenség történt hétfőn délelőtt Telegden a régi petroleum-finomító gyárban. A gyárat most költöztetik Braesóba és a lezerelési munkáknál segítkezett Sia Ferenc 38 éves kőműves is. Munka közben, eddig még ismeretlen körülmények között egy hatalmas 40 mátermézása súlyos vasártály rázuhan a szerencsétlen kőművesre. Hozzá tartozó vonatra rakták és be akarták szállítani a súlyosan sérült munkást a nagyváradai kórházba, de amikor Nagyváradra érkeztek, a súlyos vérvesztés következtében már kizenvedett a szerencsétlen ember, aki négy gyermekét és feleségét tartotta el munkájával. Holttestét az olasz temető halottasházában helyezték el. Az esetről jelentést tettek az ügyészségnek.

CONSTANTÁBÓL VISSZAIRÁNYÍTOTTÁK MÁRAMAROSSZIGETRE AZ 50 FŐBŐL ÁLLÓ ZSIDÓ KIVÁNDORLÓ CSOPORTOT. Máramarosziget. Saját tud. Még február hó közepén 50 maramarosi zsidó Máramaroszigeten vonatra szállt, hogy Palesztinába vándoroljon. Máramaroszigetre érkezett jelentés értelmében a kivándorlókat Constantából visszairányították és a napokban érkeznek vissza Máramaroszigetre.

Vasúti munkás az ütközők között. Nagyvárad. Saját tud. Sulyos vasúti szerencsétlenség történt a szombatesteri órákban a nagyváradai pályaudvaron. Vesa Mihály 51 éves fűtő két vasúti kocsi akar összekapcsolni és közben az ütközők közé került. A mozgásban lévő vonat ütközője valószínűleg összelapította a szerencsétlen fűtőt. Különösen mekkasán és hátán szenvedett súlyos sérüléseket. Vesa Mihályt beszállították a kórházba. Állapota súlyos.

KEDDEN ZÁRUL MÁRAMAROSSZIGETEN A „NEMZETI UJJÁSZÜLTÉSI ARCIVONAL” MAGYAR ALOSZTÁLYÁBA A BEIRATKOZÁS. Saját tud. Máramaroszigeten a „Nemzeti Ujjászületési Arcivonal” magyar alosztályába eddig több mint ezertöszáz magyar lépett be. A beiratkozás utolsó napja kedden délután 5—7 órakor lesz; amikor a magyar alosztályba való beiratkozás befejezést nyer, azaz bezárul.

Magyar színház Déván. Saját tud. Jód y Károly kiváló társulatával, amely Szászvároson nagy sikert aratott, csütörtökön Dévára érkezett s megkezdte kétéhetes szeszoniát az ipartestületi termében. A társulat megérdemelné a magyar közönség teljes és lelkes pártfogását.

1939. ÉVI TAVASZI LIPCSEI VÁSÁR

Megnyílik 1939 március 5-én
Bármilyen felvilágosítást nyújt a
LEIPZIGER MESSAMT
Leipzig, (Deutschland)

60%-os utazási
kedvezmény a
német vasutakon

vagy a vásár tiszteletbeli képviselői: Eugen v. Angerbauer, Timișoara, I. Strada Praporgescu 2.
Tel. 70. és Ludwig Schuster ezredes, német konzul, Oradea, Str. Nic. Iorga 1. Tel. 21—35

Előzze meg a fertőzést védekezzen a nátha, hűlés, nátház és hörghurut ellen, kérjen mindig

VALDA

PASZTILLÁT

eredeti dobozban

GYANUS TŰZ EGY KÉTMILLIÓ LEIRE BIZTOSÍTOTT ÜZLETBEN. București. Saját tud. Galatzban a Nordtex nevű textiláru üzlet az éjjel a tűz martaléka lett. Minthogy az üzletben nem volt kétmilliónyi értékű áru, amennyire be volt biztosítva, öngyújtogatás gyanúja forog fenn. A hatóságok megindították az eljárást.

NYOLCVAN TONNA SPANYOL EZÜSTÖT TALÁLTAK EGY FRANCORSZÁGI VASUTI ÁLLOMÁS RAKTÁRÁBAN. Párizsból jelentik: A *Le Matin* jelentése szerint Ivry állomás raktárában 1100 ládában 80 tonna ezüst fekszik, amelyet még nem váltottak ki. Az ezüst Spanyolországból származik és valószínűleg a köztársasági spanyol hatóságok adták fel. A kereskedelmi bizottság az egész szállítmányt lefoglaltatta.

Egyévi fogházra ítélte a hadbíróóság a részegen verekedő legényeket. Kolozsvár. Saját tud. A múlt év karácsony estéjén Halmi, határmenti községben egy betlehemes csoport járta a falut. Utjuk közben összeakadtak egy részeg társasággal. A részeg legények belekötöttek a betlehemes csoportba s előbb verekedés keletkezett. Ennek hevében a részeg legények súlyosan bántalmazták a betlehemi jászolt vívó Tóth Elekot s állítólag a hóba taposták a karácsonyi szimbólumot és a verekedés hevében nyomtalanul eltűnt a betlehemesek összegyűjtött 461 leje is. A verekedésre előlépett egy határőr katoná, akit a részeg legények lefegyvereztek. Az esetről a csendőrség jegyzőkönyvet vett fel és a katonai ügyészség minősített lopás, súlyos testisértés és — mert a betlehemi jászolt történetesen román nemzeti színi volt — a nemzeti jelvény megsértése miatt emelt vádat a legények ellen. A katonai törvényszék rövid tárgyalás után Petrács Andrást, Trella Istvánt és Kovács Lászlót egy-egy évi, Trella Lászlót, Trella Jánost, Barna Sándort és Kovács Bálintot 6-6 hónapi fogházra ítélte.

Hirtelen halál az utcán. Nagyvárad. Saját tud. Vasárnap délután 1 óraker tragikus haláleset történt a Regele Ferdinand ut és a Principe Mihai-utca sarkánál. Egy elég jól öltözött, 55-60 év körüli férfi hirtelen összeesett és mire a telefonon értesített mentők megérkeztek, az illető már halott volt. Az elhunyt zsebeiben nem találtak semmiféle iratot sem, amelyből személyazonosságát meg tudták volna állapítani. Az utca ismeretlen halottját az olasz temető holtos házába szállították. A személyazonosság megállapítása érdekében a rendőrség megtette az intézkedéseket.

Leszállították a sinfalvai verekedés tetteseinek büntetését. Kolozsvár. Saját tud. Több napon keresztül tartó tárgyalás után, szombaton, a délutáni órákban hozott ítéletet a kolozsvári büntető tábla a tordamegyei Sinfalva község határában lezajlott bíró-gyilkosság ügyében. 1936. december 13-án történt, hogy Vasile Dragán sinfalvi bírót, a kocsmában történt öszezszólalkozás után, két legény az utcán megtámadta és úgy elverték, hogy a verés következtében a bíró kiszenvedett. Az ügyet annakidején a tordai esküdtzsék tárgyalta és előre megfontolt gyilkosság címen életfogytiglani súlyos börtönre ítélte Farkas Józsefet, hétévi börtönre Ágh Jánost, bűnrészesség miatt 4 évi börtönre Fülöp Mátyást, súlyos testisértés címen egyévi és hathónapi börtönbüntetésre s 5000 lei pénzbüntetésre Pető Pált, háromévi elzárásra Fodor Mózes, Bíró Józsefet és Gagyi Istvánt. Felbezetés folytán került az ügy a kolozsvári büntető tábla elé, amely a fővádlott Farkas büntetését életfogytiglani elzárásról 14 évi börtönre szállította le, helybenhagyta Ágh János hétévi, Fülöp Mátyás 4 évi, Pető Pál egy és félevesi börtönbüntetését. Felmentette ellenben Fodor József, Gagyi István és Bíró János vádlottakat bűncselekmény hiánya címen.

Gyilkosság Valeniében. Máramarossziget. Saját tud. A máramarosmegyei Valeni községben gyilkosság történt, minek kivizsgálása ügyében dr Piller György vizsgálóbíró és Botos törvényszéki bíró a helyszínre utazott. A gyilkosság részletei még ismeretlenek.

Tűz — egy nyári lakásban. Csíkszereda. Saját tud. Chileanu Aurél erdőmérnök marosfői nyári lakásában tűz pusztított, amely mintegy százezer lei kárt okozott. A kár biztosítás útján megtérül.

MEGDÖBBENTŐ GYERMEKSZERENCSETELENSÉG. Râmnicul Vâlcea-ból jelentik: Egy elhagyott kútban 9 éves kisleány holttestét találták meg és az volt a gyanu, hogy a kisleányt egyik barátjáné, a 11 éves Adriana Teodorescu dobta a kútba. Mindkét gyermek árva volt. A vizsgálat során Adriana Teodorescu a legnagyobb cinizmussal bevallotta, hogy ő gyilkolta meg barátját, mert az elrontotta szánkját. Barátját odavezette a kúthoz és ráparancsolt, hogy vetkőzzön le ugorjon a kútba. A kisleány kérte, hogy bocsásson meg neki, de miután ő hajhatatlan volt, engedelmesskedett a parancsnak, levetkőzött és a mélységbe vetette magát.

Ujságpapírba burkolt csecsemő holtteste a hargitai Tolvajostetőn. Csíkszereda. Saját tud. A hargitai Tolvajostetőn, Székelyudvarhely felé keresztülvonuló országút árkában nagyszabású ujságpapírba göngyölt csomagra lettek figyelmesek a járókelők. Egyikük kibontotta és megdöbbenve látta, hogy egy újszülött csecsemő megfagyott holtteste van ujságpapírba burkolva. A kis holttest teljesen ruhátlan volt és semmiféle áruló nyom nem volt felfedezhető. A hatóságok feltétele szerint valamelyik emberi érzéséből teljesen kivetkőzött olyan édesanya lehetett a tettes, akire a gyermek ségyent hozott volna. A csecsemő hulláját beszállították a csíktapolcai község-házára és az ügyészség rendelete alapján fel fogják boncolni a halál okának megállapítása végett. A csendőrség erőteljes nyomozást vezetett be.

* A legideálisabb hashajtó, vértisztító, epahajtó a dr Földes-féle Solvo pirula. Székrekedés, bélrenyheség, rossz emésztés, gyomorontás, felfúvódás, gyomor és bélfájdalmaknál teljes gyógyulást nyújt. Egy doboz ára 20 lei. Minden városi és vidéki gyógyszerárban és drogériában kapható.

Részeg állapotban leszúrta a vejét. Csíkszereda. Saját tudósítónktól. Megdöbbenő merényletet követett el részeg állapotban egy különben csendes, jóviselű csíkesekefalvi székely gazda. Kánya Sándor 48 éves földműves együtt jött haza a szomszédos községből. Keresztes József 28 éves vejével. Az utcán öszezszólalkoztak s Kánya súlyosan megsebesített a szíve tájékán a vejét. — Évek óta ez az első eset, ami ebben a jómódú székely faluban ilyen szégyenletesen megtörtént. Elrettentő példaképpen írjuk meg a székely lakosság okulására.

A politikai viszonyok miatt elmarad a hagyományos monacói nagy gépkocsiverseny. Párizsból jelentik: Az „Autó” című lap azt a hírt közli, hogy a monacói nagy autóverseny, amelynek időpontját április 16-ban állapították meg és amit eddig minden évben megtartottak, az idén elmarad. Ebben a versenyben nagy számmal vettek részt a külföldi vezetők, akiknek egy része az idén, politikai okokból nem hajlandó startolni.

Alkohol áldozata lett egy szilágy megyei ember. Nagyvárad. Saját tud. Beszámoltunk arról az elmúlt napokban, hogy a kerületi tisztifőorvos egy rendkívül súlyos beteg embert, akit az utcán eszméletlenül állapotban találtak a járókelők — beutalta a köz-kórházba. Az illető azonban meghalt még mielőtt orvosi segítségben részesülhetett volna. Igazoló iratai nem voltak és így nem sikerült akkor megállapítani személyazonosságát. Az ügyben nyomozást indított a rendőrség és megállapította, hogy a köz-kórház ismeretlen halottját Bereie Györgynek hívják s a szilágy megyei Horváth községből való. A hatósági orvos szerint a szerencsétlen emberrel súlyos alkoholmérgezés végzett. Az esetről értesítették a szilágy megyei hatóságot.

Ha testét Diana sóborszesszel dörzsöli be, a vérkeringést élénkebbé teszi, ami viszont gyors ütemben eliminálja a fáradság termelte mérgeket.

Öngyilkos lett egy szászvárosi özvegyasszony. Déva. Saját tudósítónktól. Özv. Bajka Sándorné szül. Márk Hermina, egy magyarországi csendőrtiszt helyettes özvegye, Szászvároson Căstăului-u. 5. szám alatti lakásán felakasztotta magát és meghalt. Tettét a szomszédok vették észre, akiknek felűnt hogy az urinó egész vasárnap nem hagyja el a házat. Amikor behatoltak az özvegyasszonyt ott találták ajtójának sarkára felakasztva. Hatalmas kötélből hurkot vetett, azt felakasztotta az ajtó sarkára, majd a nyakába tettes terdei felhuzta. Így találtak rá. Arca egyáltalán nem volt eltorzulva. Több levelet hagyott hátra, ezekből csak sejtetni lehet az öngyilkosság okát. Az egyik levélben azt írja, hogy majd az Isten előtt ki fog derülni teljes ártatlansága s hogy a pletyka kergeti a halálba. Levélben meghagyta, hogy szomszédja, Ruzs Lucrecia, egy cipésznek a felesége, örököljön utána mindent s temetéséről Drăgăciu Constanţin-né gondoskodjon. Külön levélben kérte az ügyészséget, hogy ne boncolják fel. Hatalmas részvét mellett temették el.

Bírságáradat erdei kihágási ügyekben a csíkseredai bíróságnál. Csíkszereda. Saját tud. A bíróság egyetlen délelőttön a következő büntetéseket róta ki erdei kihágások ügyekben: Fejér József csíkseredai gyertyagyártó gazdálkodó egyhavi elzárás és ötszáz lei, Bara Gergely csíkseredai gazdálkodó ezer lei, Bodó József csíkseredai gazdálkodó tíznapi elzárás és 1300 lei, Bara Károly csíkseredai gazdálkodó tíznapi elzárás és 500 lei, Merza György gyertyagyártó gazdálkodó ezer lei, György István gyertyagyártó gazdálkodó 500 lei, Erőss József marosfői gazdálkodó 500 lei, Burger Lajos gyertyagyártó lakos 500 lei, Borsodi Géza csíkseredai lakos 500 lei és Ferencz Ágoston csíkseredai gazdálkodó tíznapi elzárás és 3000 lei pénzbüntetést kapott. Ezenkívül naponként megközelíti a százat a kézbesítésre kerülő és szabadságvesztést, valamint pénzbüntetést megállapító büntető parancsok kibocsátása, melyek ellen kifogásolás esetén tart csak tárgyalást a bíróság.

Szabó Miklós negyedik lett az amerikai fedettpálya bajnokságon. Newyorkból jelentik: Szabó Miklós, a kiváló magyar középtávúfutó, az amerikai fedettpályabajnokságon az 5000 méteres síkfutásban indult és 14 perc és 56 mp-es idővel negyedik lett. A versenyt Lash (USA) nyerte 14.30 perces belföldi pályarekorddal. Szabó ideje és szereplése egyaránt gyenge.

Szabóiparosok!

Sapkakészítők!

Nőiszabók!

Megjelent a Nemzeti Újjászűléti Front

EGYENRUHA-ALBUMA

a szabás törvényes, szakszerű, pontos leírásával,

ábrákkal, képekkel, jelvényekkel, sapkamintákkal

valamint a Hivatalos Lapban megjelent egyenruha szabásrendelet pontos magyar fordításával.

Egyetlen szabóiparos sem nélkülözheti!

Az album ára a ruharendelés bemutatandó képekkel, ábrákkal és az elkészítés pontos szabályzatával

95 Lei

Rendelje meg azonnal, mert csak korlátolt számban kapható!

Kapható kizárólagosan az Ipar és Kereskedelem kiad. hivatalában Oradea, Strada Nicolae Iorga 1.

Vidékre a pénz előzetes beküldésével, portmentesen szállítjuk!

Fizetik a nyugdíjakat!

Nagyvárad. Saját tud. Vasárnap délelőtt megérkezett a pénzügyigazgatóságra a februári havi nyugdíjak kiutalása. A rendelet értelmében a nyugdíjak fizetését kedden reggel kezdte meg a pénzügyigazgatóság a szokásos sorrendben.

Csíkyszeredától — Madagaszkárig

Egy csíkmezei székely kisiparos sikerei Franciaországban

Csíkyszereda. Saját tud. A több nyelvet beszélő Kovács Dávid csíkyszeredai származású cipőfelsőrész-készítő még 1924 évben családjával Franciaországba vándorolt ki és Párizsban telepedett le. A haladó szellemű, tehetséges kisiparos csakhamar önállóította magát és messze idegenben, a népek rengetegében derekasan megállotta a helyét és dicsőséget szerzett a székely névnek. Pompás készítményeire felfigyelt a nagy metropolisz sajtója is. A „Párizsi Hírlap” január 21-iki számából örömmel és büszkeséggel olvastuk azt az elismerő és méltató sorokat, melyekben Kovács Dávid újszerű és eredeti cipő alkotásairól van szó. A teljesen egyéni ízlésű fonott cipő ma már világmárkák és modelljei nagyon keresettek.

Amint a lap írja, Kovács Dávid legutóbb Madagaszkár szigetéről kapott megbízást, hogy ott gyártmányai tömegesebb előállítására hatalmas, nagy üzemet rendezzen be. A párizsi cipőüzeméből, mely egyetlen a maga nemében, alig volt képes megfelelni annak a nagy keresletnek, mellyel elhalmozták a legelőkelőbb cipőkereskedések. Jellemző a jó kereseti lehetőségre, hogy egy diplomás orvos is otthagya orvosi gyakorlatát, megtanulta a fonott cipő készítését és most elsőrendű jövedelemre tett szert Kovács Dávid üzemében.

Beküldött hívek

Missió Máramaroszigeten. A máramaroszigeti római katolikus egyházközségben a nagyböjt folyamán, március 7-12. között missiót tart P. Réthy Apollinár ferencrendi missiósatya.

Modern életproblémák — katolikus szemmel. Temesvár. Saját tud. Március 1-én, szerdán értékes és érdekes katolikus előadás-sorozat kezdődik. Török László nagyváradi hitésznek öt napon keresztül, esténként fél nyolc órakeres modern életproblémákról beszél és azokat fejtegeti a katolikus szemlélet és felfogás alapján. Az előadások iránt, amelyek a helybeli jözelevárosi plébániatemplomban lesznek, a katolikus társadalom részéről nagy érdeklődés nyilvánul meg.

A máramaroszigeti Polgári Kör tisztújító közgyűlése. Saját tud. A máramaroszigeti Polgári Kör vasárnap délután tartotta meg tisztújító közgyűlését, amelyen elnöknek az eddigi elnököt Szabó János fényképészt választották meg, míg az előző tisztikart bizta meg a közgyűlés a kör ügyeinek vezetésével. Mindössze a háznagy tisztviségnél történt változás, amikor Nagy Bálint helyére Ferenczy Gyula lett megválasztva.

Dal- és ballada-est Tordán. Saját tud. A Katolikus Misszió tordai szervezete minden tekintetben szépsikerű székely dal- és ballada-estélyt rendezett a szegény gyermekek nyaraltatása javára. A gazdag műsornak erőhatású számait Török Erzsébet előadóművész vezette be Kodály-Bartók dalaival és nagyszerű szavallatával. Dalait zongorán mesteri játékkal Zsuzsanna Rezső zenekonzervatóriumi igazgató kísérte. Zúgó tapsal jutalmazta a szépszámu közönség dr. Erdős Alfrédnek, a gyulafehérvári római katolikus papnevelő lelki igazgatójának ritka élményt nyújtó szavallatát. Művészileg egészítette ki a műsort a kolozsvári Báthori-Apor Szeminárium és a tordai római katolikus dalárda egyes karainak nagy hatású éneke.

A nagyváradi mozgóképszínházak műsorja:

CORSÓ: AZ ÜRÖK TITOK.
DORIAN: A KIS PRIMADONNA.
APOLLO: NAGY KERINGÓ.

SPORT

Kapunyitás a labdarúgásban

A Tricolor rávert a Ripensiára

Döntetlenül végződött a Kinizsi—Rapid FC találkozó

Vasárnap megkezdődtek az országban a Nemzeti Bajnokság A) ligájának küzdelmei. Az első forduló már meghozta a maga meglepetését. A ploesti Tricolor rávert a többszörös országos bajnok Ripensiára, míg a Kinizsi döntetlenül játszott a kupagyőztes Rapid F. C.-val. Általában hazai csapatok sikerei jellemzik a fordulót.

Részletes eredmények a következők:
Ploesti: Tricolor—Ripensia 2:1 (1:1). A temesvári csapat fáradtan mozgott, a ploesti együttes ellenben lendülettel rohamozott és a győzelmet megérdemelte. A csatársorban kivált a két Nagyváradról elszármazott Kovács testvérpár. Góllövők: Kovács I. és Kovács II., illetve Marcu.

Bucuresti: Juventus—Sportul Studentesc 2:1 (1:1). Egységesebb volt a Juventus. A gólok Prasler (2), illetve Popescu szereztek.

Temesvár: Kinizsi—Rapid F. C. 3:3 (2:1). Változatos küzdelmü és erős iramu mérkőzés. Góllövők: Szilárd (2) és Klimek, illetve Gavrilescu, Bogdan és Losonczy (öngól).

Kolozsvár: Victoria—U. D. R. 1:1 (1:0).

Fölényben volt a hazai együttes, az egyetlen gólt Cociuban II. szerezte.

Bucuresti: Venus—AMTE 2:0 (0:0). Az aradi munkások nem találták fel magukat a fővárosban. Góllövők: Barbulescu és Ploesteanu.
Arad: Gloria—Kárpát FC. 0:0. Egyenlő ellenfelek küzdelme, amely gyenge sportot eredményezett.

Kerületi bajnokságért

Temesvár: Politechnika—Fratelia 1:1 (1:0).
— Rapid—Vulturii 3:0 (2:0). — Electrica—Progresul 4:0 (3:0). Jandarmi—Jimboliana 2:0 (0:0).

Zombolya: Banatul—Bohn 4:3 (2:1).
Arad: ATE—Hakoah 2:1 (0:0). — Mica—Egyetértés 5:2 (3:1). — Olimpia—Astra 5:1 (3:1). — Titanus—Tricolor 2:1 (2:1). AAC—Crisana 2:1 (0:0). — Gaiana—Unirea 5:0 (4:0).

Barátságos mérkőzések:

Nagyvárad: NAC—Törökvs 3:0 (1:0). Góllövők: Krausz és Geczó.
Nagybánya: Tricolor—Olimpia 4:2 (1:1).
Resica: RMTE—Metallo Sport 2:2 (1:0).

Hollandia-Magyarország 3:2 (1:1)

Gyengén játszott a lelkesedéssel küzdő hollandok ellen Magyarország válogatottja.

Rotterdamból jelentik: 35 ezer néző előtt, L. Dale angol bíró vezetésével a következő összeállításban játszott a hollandok ellen a magyar válogatott: Szabó — Korányi, Biró — Lázár, Turay, Dudás — Béky, Cseh, Zsengellér, Sárosi I., Gyetvai.

A játék holland támadással kezdődött. Zsengellér gólya révén mégis a magyarok jutnak vezetéshez. Ezután hol a magyar, hol a holland csapat támad, de a hollandok támadásai mindig pontosabbak, veszélyesebbek. A 25-ik perchen ki is egyenlítettek Szűnet után Sárosi és Zsengellér helyét cserél, de hiába mert a második félidő első perceiben megszületik a hollandok vezető gólya. Ezt viszont a magyaroknak sikerül kiegyenlíteni Gyetvai révén. Már úgy látszik, hogy döntetlen lesz az eredmény, amikor az utolsó percekben védelmi hibából berúgják a hollandok a győzelmet jelentő harmadik gólt.

A CSC és a Telefon Club bajnoki jégkorong-mérkőzése Csíkyszeredán

Saját tud. Vasárnap délelőtt 11 órakeres játszotta le az országos jégkorong bajnokság döntőjébe került Csíkyszeredai Sport Club (CSC) bajnoki mérkőzésének első fordulóját a bucaresti országos bajnok Telefon Klub csapatával, sajnos, az országos bajnoksági versenyek elmaradása miatt csupán barátságos jelleggel.

A mérkőzés igen szép játékot mutatott. A CSC az első harmadban nemcsak hogy méltó ellenfélnek bizonyult, hanem fölényben is volt, azonban az ütéseket nem kísérte szerencse. Az első harmadban így a kitűnő iramu játék ellenére sem esett gól. A második harmadban már az országos bajnokságot a többet támadó fél és Sprencz kapus kitűnő és lelkes védelmének lehetett köszönni, hogy ezt a harmadot a CSC a Telefon Klub egy góljával meguszta. A harmadik harmadban a CSC egyenlítőni akart és sokszor is szelyleztette ellenfele kapuját, azonban hiányzott az edzés, ami a vendégcsapatban kitűnően meg volt edzés, így a 0:1 eredményen már nem változtatott. Hétfőn még egy mérkőzés lesz a CSC és a külföldön nagy sikerrel szerepelt országos bajnokcsapattal, melyben ezidőszent is két csíki játékos szerepel.

Németország-Jugoszlávia 3:2 (1:2)

Berlinből jelentik: Az olimpiai stadionban 70 ezer néző előtt került sorra a két ország közötti mérkőzés. Az első félidőben a jugoszlávok jobbak voltak, de a második félidőben a németek felülkerekedtek és 2 újabb góljukkal 3:2-re győztek. Góllövők: Petrovics és Vujadinovics, illetve Stroh, Janes és Gauchel.

Apróhirdetések

Lakás	Herbst
szavanként 3 lei	óra-, ékszeráruháza, Regele Ferdinand 3. szám, Nagyvárad. Doxa, Omega óra 800—1000 lei és feljebb. Schaffhausen óra 3000 lei. Arany karikagyűrűk 14 karátos aranyból. — Vaszek arany, ezüst, briliáns ékszereket, arany órákat.
Két szobás, fürdőszobás lakás kiadó március 1-re. Nagyvárad, Str. Vlahtu 44. szám.	Eladó Ujváros központjában négyszobás, előszoba, fürdőszobás, parkettes utcai urilakásból álló, telekkönyvileg is elválasztott emeleti házrész 250.000 leiert. Vételár felerésze egy év alatt fizethető. — Nettó 8 százalékot jövedelmező kétemeletes monumentális épített bérpalota több urilakással, üzletekkel, főtvonalom 1.250.000 leiert. — Eladó Millerand-utcánál négy szobás, fürdőszobás — 2 nagyobb, 2 kisebb szobával — eszlingeni redőnyös új magánház 230.000 leiert. Adó, ösz-szes évi kiadás 4200 lei. — Nettó 10 százalékot jövedelmező, kitűnően épített bérház Piata Unirii mellett 850.000 lei. Kortsmáros László ingatlanirodája, Nagyvárad, Str. Pasteur 13. Telefon 20-85.
Kiadó március 1-re 1 szoba, konyha, spejzos lakás. Nagyvárad, Str. Axente Sever 13.	
Kiadó 2 szobás kertés lakás. Nagyvárad, Str. Ciorgariu 46. szám.	
2 szobás komfortos lakás május 1-re kiadó. Nagyvárad, Regele Ferdinand 49., illetve Str. Parintele Danila 7. szám.	
2 szobás fürdőszobás magánház május 1-re kiadó. — Nagyvárad, dr. Nicolae Zigre 20. és 22. szám.	
Kerések hutorozott szobát, lehetőleg központban. — Nagyvárad, Arany Kerest győgyesztár.	
Adás-vétel szavanként 3 lei	
Kerékpár, jó állapotban levő. Opel gyártmány, eladó. Bányai Sándor, Nagyvárad, Str. Wilson 25	

LEGUJABB

Öfelsége a király ünnepi beszéde az alkotmány évfordulója alkalmából

Calinescu helyettes miniszterelnök üdvözlő szavai az uralkodóhoz

Bucuresti. Saját tud. Călinescu helyettes miniszterelnök az alkotmány évfordulója alkalmából nagy beszédben köszöntötte a főváros ünnepeiben megjelent II. Károly királyt.

Kifejezte a nemzet háláját és hódolatát Öfelségének az alkotmányért, amelyet a nemzetnek ajándékozott. Majd emelt hangon méltatta, hogy Öfelsége egyénisége milyen bátorítólag hat az egész ország munkájára és hogy az egész nemzet milyen lelkesültséggel csoportosul a Nemzeti Ujjászületés Frontja köré a nép lelkiességének bizonyításaképpen. Kiemelte Călinescu helyettes miniszterelnök azt a szerepet, amelyet az újjáépítő munkában Erdély játszik és amely gyönyörűen megnyilvánul a gyulafehérvári ünnepeken. Továbbá esetelte az új rendszer eredményeit és ünnepélyes ígéretet tett a köréje gyűlt vezetők nevében, hogy a népi lelkiismeret mindvégig kitart Öfelsége mellett és folytatja királyával együtt az ország újjáépítésére indult munkát.

II. Károly király következően válaszolt Călinescu helyettes miniszterelnök szavaira:

— Ezen a napon, az alkotmány kihirdetésének évforduló első ünnepén köszönetemet a Népek küldön, aki az elmúlt évi népszavazásban mindenben magáénak ismerte el az új alkotmányt.

— Másodszor azokhoz a férfiakhoz szól köszönő szavam, akik mindent megtettek, hogy az új irány győzelemre juthasson és fardhatatlan munkával állanak az új szellem szolgálatában.

— Călinescu helyettes miniszterelnök beszéde megmutatta, hogy mennyit lehet tenni az államért. Az állam a nemzet közös színtérsége. Az állam a megszervezett nemzet. A mai ünnep megmutatta azt, hogy az elmúlt év február 10-e milyen nemzetmentő nap volt, mert gyümölcse napról-napra jobban mutatkozik.

— Románia meg tudja valósítani, ami reá vár, mert alapja az a hit, hogy minden, ami történik, a nemzet és az ország javára szolgál. Az új kormány ennek a hitnek szolgálatában áll.

— Én, aki percről-percre figyelem ennek a munkának a fejlődését, látom azt az erőfeszítést, amit a cél érdekében kifejtetek. Az eddigi munkánk csak alapvetése volt annak a szilárd alapnak, amelyre épül az újjászervezet Románia.

— A tavalyi népszavazás megismétlése volt az idén a Nemzeti Ujjászületési Frontba való beiratkozás.

— A nemzet kollektív bölcsességét látom. Ebben bizakodom és fogok bízni és erre fogom alapítani a jövőben is országépítő munkámat. Csak a munka vezethet legteljesebb győzelemre. Ezzel a hittel léptem elődöm trónjára, ezzel a hittel dolgozom és ezzel a hittel fogok dolgozni azon a helyen, ahova ültetett Isten és Nemzet akarata.

— Lesznek, akik kételkednek ennek a munkának eredményében. — Én nem kételkedem. Romániának kimeríthetetlen forrásai és fejlődési lehetőségei vannak. Minden románnak hinnie kell az ország jövőjében.

— Természetes dolog az, hogy a munkában előállhatnak nehézségek, nagy nehézségek is, de annál jobban össze kell fogni és a nemzet annál nagyobb ellenállással fogja bírni a munkát.

— Először vannak most előttem a Nemzeti Ujjászületési Front képviselői. A személy, az egyén csak annyit jelent az ország életében, amennyit a köz számára ad. Célunk elérésére semmiféle munka áldozata sem elég. A hadsereg mellett a nemzet egységének erejére kell számítanunk, ami a Frontban megnyilatkozik.

— Örvendek, hogy a Nemzeti Ujjászületés Frontjához csatlakoztak az ország más népi-eredetű polgárai is és ezzel kifejezésre juttatták a teljes lelki egységet. Ezt az egységet mutatja ki a mai gyulafehérvári ünnep is.

Öfelsége a következő szavakkal fejezte be beszédét:

— Ugy én, mint munkatársaim az örökkévaló Romániát szolgáljuk. — Éljen az örök Románia természetes határai között!

Az olasz félhivatalos lap nagyérdekességű közlései Ciano gróf lengyelországi tárgyalásairól

A Dunavidék államainak együttműködése a német, olasz és lengyel államokkal. — Lengyelország magatartása egy olasz-francia viszály esetén

Varsóból jelentik: Ciano olasz külügyminiszter Varsóban leleplezte Francesco Nullo olasz ezredes szobrát, aki 1863-iki lengyel szabadságharcban esett el. Ezután történt meg Moscicki elnöknel való kihallgatása, amiről már lapunk más helyén beszámoltunk. A kihallgatás Beck lengyel külügyminiszter jelenlétében egy órahosszat tartott. Ezalatt Ciano felesége Moscicki feleségét látogatta meg.

Amint Rómából jelentik, Ciano és Beck külügyminiszterek tárgyalásairól a félhivatalos *Giornale d'Italia* főszerkesztője, Virginio Gaída érdekes tudósításokat közöl. Eszerint a tanácskozás három pont körül folyik.

1. A Németországhoz való viszony tisztázása.

2. A Duna-vidék politikai és gazdasági rendezésének kérdése.

3. Az európai egyensúly és a német-olasz gyarmati követelések kérdése.

Az első ponttal kapcsolatban Gaida azt írja, hogy Olaszország magatartása meghatározza a Lengyelországgal való gazdasági, politikai, kulturális és esetleg katonai együttműködést is. Lengyelország anélkül, hogy csatlakozna a tengelyhez, máris jelentősen közeledett Németországhoz. Ez a munka azonban nem könnyű, mert a további közeledést sok politikai és gaz-

dasági csoport ellenzi. A Duna-vidék helyzetével kapcsolatban Németország, Olaszország és Lengyelország érdekei különbözőképpen érintkeznek egymással. Ezeket az érdekeket az együttműködés megteremtése céljából összhangba kell hozni. A múlt évben beállott új helyzet miatt új politikai egyensúly keletkezett Európában. Most Ciano Varsóban tárgyalja meg a Duna-vidék új egyensúlyát és azt a véleményt hangoztatja, hogy a Duna-vidéki államoknak Németországgal, Olaszországgal és Lengyelországgal őszintén és szabadon kell megteremteni az együttműködést. Lengyelországnak viszont meg kell értenie azt a „támadó” jellegű politikát, amit Németország és Olaszország a jogrend és igazságosság érdekében folytat.

A varsói tanácskozásokkal foglalkozva más olasz lapok is megállapítják, hogy senki sem várja még most annak tisztázását, milyen magatartást tanúsítana Lengyelország az esetleges francia-olasz viszály esetén. A tárgyaló felek egyelőre csak felvilágosítják egymást ebben a kérdésben való álláspontjukról. Ciano nem kérte, hogy Lengyelország Olaszországot támogassa gyarmati követelésében és vért hullassa az olasz érdekekért. De ugyanakkor megállapítható az is, hogy Lengyelország nem akar vazalusa lenni a nyugati nagyhatalmaknak sem.

Azana lemondott a spanyol köztársasági elnökségről és elutazott Párizsba

Franco tábornok Spanyolországban visszaállítja a királyságot.

Párizsba jelentik: Azana a spanyol köztársasági elnök hétfőn a genfi gyorsvonattal elutazott a francia fővárosból a Colonge Sous Salave-i birtokára ment. Azana sajátkezűleg írt lemondási okmányt hagyott látra a spanyol nagykövetségen. Párizsban azt a tényt úgy tekintik, mint a spanyol köztársaságnak megszűnését. Franciaország hivatalosan hétfőn délután jelenti ki a Nemzeti Spanyolország elismerését.

A francia sajtó úgy tudja, hogy Franco tábornok rövidesen visszaállítja Spanyolországban a királyságot. A hozandó új alkotmányban azonban jelentősen megszorítják az uralkodó jogkörét. Úgy tudják, hogy Franco tábornok XIII. Alfonz fiát, Don Juan infans herceget ajánlja a trónra.

Japán új békejavaslatot ajánl a kínaiaknak

Nem zárja ki Csankaisek tábornagy kormányon maradását, s déli és középső Kínát kiüríti, csak Észak-Kína fölött kíván gazdasági osztozkodást.

Londonból jelentik: A „Daily Express” jelentése szerint a japán kormány vasárnap váratlanul békelépést tett. A japánok által ajánlott új békefeltételek szerint Kínában olyan kormány alakulhatna, amelyben Csang-Kai-Sek is helyet foglalna. Ha az ajánlatot a kínaiak hajlandók elfogadni, Japán kiürítené a középső és déli Kína megszállt részeit és csak Észak-Kínában hagyna hátra katonaságot. Egyidejűleg Japán javaslatot tesz a megszállva maradó terület gazdasági kialakulására is. A kiaknázásban azok az államok vennének részt, amelyek a béke létrejöttét elősegítik.

A lapok foglalkoznak a javaslattal s megállapítják, hogy a kínai Nemzeti Egyesülés (Kuomintang) új megszervezése alapján, a központi kormány megalakításáról lenne szó, amelynek a miniszterelnöke esetleg Vangcsengvai lenne. Ez a Vangcsengvai volt az, aki a régi központi kormány helyettes miniszterelnöke volt, de Csang-Kai-Sek háborús politikája helyett a Japánnal való meg egyezést sürgette, s ezért Csang-Kai-Sek hívei kiűzték őt a nemzeti pártból.

A „Daily Express” híradását Japán oldalról még nem erősítették meg.